

Verksamhetsplan 2018

Södermalms
stadsdelsnämnd

Handläggare
Kicki Elofsson
Telefon: 08-508 12 008

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
2017-12-14

Verksamhetsplan 2018

Förslag till beslut

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan och överlämnar denna till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnde godkänner förvaltningens förslag till resultatenheter enligt bilaga 01.
3. Nämnden begär budgetjustering om 0,8 mnkr för åtgärder för giftfri förskola enligt bilaga 06.
4. Nämnden begär budgetjustering om 1,0 mnkr för arbete mot hemlöshet enligt bilaga 05.
5. Nämnden begär budgetjustering om 2,9 mnkr för klimatinvesteringar enligt bilaga 07.
6. Nämnden begär budgetjustering om 0,9 mnkr för medel för naturreservat.
7. Nämnden ansöker om 0,2 mnkr i utökade startbidrag för gruppbestäderna Tygeln 1 och Tygeln 2.
8. Nämnden begär budgetjustering om 2,4 mnkr för beställarstöd, projektering och startkostnader av gruppbestäderna Tygeln 1 och Tygeln 2.
9. Nämnden avsätter 3,1 mnkr för föreningsbidrag till frivilligverksamhet riktat till barn, ungdomar och äldre.
10. Nämnden anmäler omslutningsförändringar om 295,6 mnkr.

Ann-Christine Jenvén
stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Inledning	4
Bakgrund	4
Ärendets beredning.....	4
Stadsdelsnämndens ansvar och uppdrag	4
Södermalms stadsdelsområde och befolkning	5
Statistik om medborgarna i stadsdelsområdet	5
Stadsdelsnämnden	6
Övergripande om nämndens verksamhet år 2018	7
Förskoleverksamhet	7
Barn, kultur och fritid.....	8
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	8
Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri	8
Äldreomsorg	9
Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder	10
Stadsmiljö.....	10
Nämndens ekonomiska förutsättningar	11
1. Ett Stockholm som håller samman	12
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	12
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	16
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	18
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	20
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	20
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	21
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	22
2. Ett klimatsmart Stockholm.....	25
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	25
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	25
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	26
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	27
2.5 Stockholms miljö är giftfri	28
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	28
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	29

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	29
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	29
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	30
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet	31
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	32
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	33
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	33
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	35
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	38
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	40
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	40
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	41
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	42
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	43
Uppföljning av ekonomi.....	44
Nämndens ekonomiska förutsättningar	44
Investeringar.....	48
Resultatenheter	49
Budgetjusteringar	50
Omslutningsförändringar.....	51
Kvalitetsarbete.....	51
Bilagor:	
01 SLK-bilagor	
02 Plan för internkontroll med väsentlighets- och riskanalys 2018	
03 System för intern kontroll 2018	
04 Kompetensförsörjningsplan	
05 Ansökan om utvecklingsmedel sysselsättning- och hälsoinsatser – insatser mot hemlöshet	
06 Ansökan om medel för åtgärder för giftfri förskola	
07 Ansökan om klimatinvesteringsmedel	
08 Plan för upphandling och sammanställning av befintliga entreprenadavtal	
09 Plan för delaktighet 2018	
10 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete	
11 Översikt nämndens aktiviteter kopplat till miljöprogrammet 2016-2019	
12 Priser och prestation 2018	
13 Reglemente för stadsdelsnämnderna	

Inledning

Stockholms stad är indelat i 14 stadsdelsförvaltningar utifrån geografiskt område. Varje stadsdelsområde består av flera stadsdelar. Stadsdelsförvaltningarna ansvarar för en viss del av den kommunala servicen till dem som bor i stadsdelsområdet. Varje stadsdelsförvaltning styrs av politiska nämnder, stadsdelsnämnder.

Bakgrund

Kommunfullmäktige fastställer varje år en budget för staden. Den gäller för det kommande året och har inriktning för de två nästkommande åren. Budgeten avspeglar den politiska majoritetens mål och inriktningen för verksamheten. I budgeten anges inriktningsmål och mål för verksamhetsområden.

Inriktningsmålen är verksamhetsövergripande och tydliggör vad nämnder och bolag ska uppnå under mandatperioden. Kommunfullmäktige konkretiserar inriktningsmålen genom att formulera mål för olika verksamhetsområden. Kommunfullmäktiges indikatorer mäter hur nämnder och bolag uppfyller målen. Kommunfullmäktiges aktiviteter är en riktad insats för att bidra till måluppfyllelsen

Budgeten är överordnad och styrande för stadens alla verksamheter. Det innebär att nämndernas verksamheter ska rymmas inom tilldelad budget och nå verksamhetsmålen. Eventuella kostnadsökningar eller intäktsminskningar ska finansieras genom omprioriteringar inom nämndens budget eller genom effektiviseringar av befintlig verksamhet. Förutom de mål som kommunfullmäktige fastställer i budgeten finns styrdokument inom olika områden.

Med utgångspunkt i kommunfullmäktiges budget ska nämnden, enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning, upprätta en egen verksamhetsplan för det kommande året. Nämnden ska ta fram egna mål som stödjer arbetet för att nå kommunfullmäktiges mål. Därutöver kan nämnden fatta beslut om egna indikatorer och aktiviteter för att följa upp och styra mot nämndens mål.

Till verksamhetsplanen ska plan för internkontroll med väsentlighets- och riskanalys samt kompetensförsörjningsplan biläggas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab i samarbete med förvaltningsledningen, chefer och nyckelpersoner inom respektive avdelning. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 5 december, i pensionärsrådet den 4 december, i rådet för funktionshindersfrågor den 5 december och i ungdomsrådet den 4 december 2017.

Stadsdelsnämndens ansvar och uppdrag

Stadsdelsnämndens huvudsakliga ansvar är kommunal förskola, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, stadsmiljöarbete, socialpsykiatri, individ- och familjeomsorg, konsumentvägledning, fritids- och kulturverksamhet, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Nämndens arbete ska bygga på en helhetssyn och goda kunskaper om förhållandena i stadsdelsområdet. Stadsdelsområdet har en växande befolkning vars behov förändras över tid. Servicen ska anpassas efter detta.

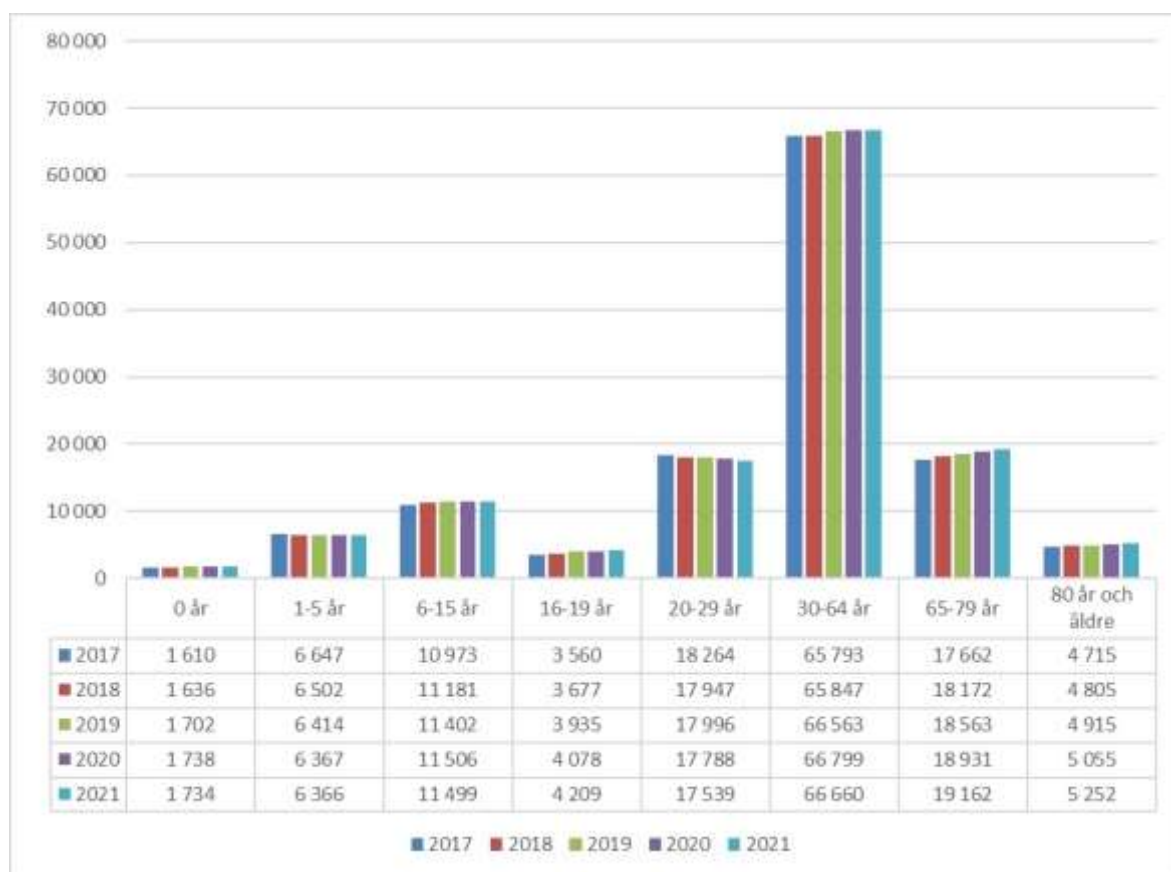
Stadsdelsnämndens uppdrag enligt reglementet är att:

- Stärka den lokala demokratin och delaktigheten i stadsdelsområdet.
- Öka kvaliteten i den kommunala verksamheten.
- Effektivisera den kommunala verksamheten.

Södermalms stadsdelsområde och befolkning

Stadsdelsområdet omfattar stadsdelarna: Södermalm, Långholmen, Reimersholme, Södra Hammarbyhamnen (Hammarby Sjöstad), Gamla stan och Riddarholmen.

Stadsdelsområdet hade i slutet av 2016 ungefär 129 000 invånare. Antalet personer som bor i respektive stadsdel varierar stort. Enligt 2017 års befolkningsprognos kommer antalet invånare vara närmare 135 000 år 2026. Gruppen 1–5 åringar och 20–29 åringar prognostiseras att minska de kommande åren. Övriga åldersgrupper förväntas öka något.

Källa: Sweco. Områdesdatabas befolkningsprognos år 2017 Södermalms stadsdelsområde

Statistik om medborgarna i stadsdelsområdet

Fler män än kvinnor är öppet arbetslösa och män utan barn har i högre utsträckning ekonomiskt bistånd jämfört med kvinnor utan barn. Ensamstående kvinnor med barn har i högre utsträckning ekonomiskt bistånd jämfört med ensamstående män med barn. Män har i genomsnitt en högre inkomst än vad kvinnor har. Medelinkomsten är högre inom Södermalms stadsdelsområde jämfört med vad den är för stadens befolkning som helhet. Andel pojkar med behörighet till gymnasieskolan har ökat.

Medborgarna	Södermalm andel kvinnor	Södermalm andel män	Södermalm totalt	Staden totalt
Öppet arbetslösa 18 – 64 år (2016-10-13)	1,8%	2,0%	1,9%	2,8%
Medelinkomst (20 – 64 år) (2015)	362 300	440 500	400 600	378 900
Andel förvärvsarbetande (20-64 år) (2015)	83,3%	82,8%	83%	78,8%

Källa: Sweco. Statistik om Stockholm, områdesfakta Södermalm stadsdelsnämnd

Ekonomiskt bistånd (2016)	Södermalm antal kvinnor	Södermalm antal män
Ensamstående utan barn	280	482
Ensamstående med barn	83	38

Källa: Sweco. Statistik om Stockholm, Ekonomiskt bistånd årsrapport 2016

Biståndstagare i % av befolkningen	Södermalm	Staden totalt
år 2013	1,2	3,0
år 2014	1,1	2,9
år 2015	1,0	2,7
år 2016	0,9	2,5

Källa: Statistik om Stockholm, områdesfakta Södermalm stadsdelsnämnd

Behörighet till gymnasieskolan i %	Södermalm flickor	Södermalm pojkar	Södermalm totalt	Staden totalt
år 2013	96,0	92,2	94,1	89,6
år 2014	94,8	91,4	93,0	88,1
år 2015	93,2	89,7	91,4	88,3
år 2016	95,2	95,3	95,2	90,1

Källa: Sweco. Områdesdatabas

Stadsdelsnämnden

Stadsdelsnämnden består av 13 ledamöter och 13 ersättare. Kommunfullmäktige, KF, utser ledamöter och ersättare i stadsdelsnämnden. Bland ledamöterna utser KF en ordförande och en vice ordförande. Södermalms stadsdelsnämnd leds av ordförande (S) och vice ordförande (M).

Lokalt pensionärsråd, lokalt råd för funktionshindersfrågor och lokalt ungdomsråd

Ett pensionärsråd och ett råd för funktionshindersfrågor är knutna till stadsdelsnämnden. Råden utses av stadsdelsnämnden enligt instruktioner utfärdade av kommunfullmäktige. Ledamöterna nomineras av pensionärs- och handikapporganisationerna. Råden sammanträder regelbundet i anslutning till nämndens sammanträden.

Stadsdelsnämnden har sedan år 2016 även ett ungdomsråd. Syftet med ungdomsrådet är att ungdomar ska kunna påverka politiska beslut och ordna evenemang som ligger i ungdomars

intresse. Även ungdomsrådet sammanträder regelbundet i anslutning till nämndens sammanträden.

Stadsdelsförvaltningens ledning och organisation

Stadsdelsförvaltningen leds av en stadsdelsdirektör som har det övergripande ansvaret för all verksamhet. Direktören svarar inför nämnden och leder samverkan med de fackliga organisationerna och med externa aktörer. Direktören leder förvaltningen tillsammans med fyra avdelningschefer, stabschef, stadsmiljöchef och kommunikationsstrateg. Dessa utgör förvaltningens ledning som ansvarar för strategisk planeringen, styrning och uppföljning av verksamheten, ekonomistyrning och förvaltningsövergripande beslut.

Verksamheterna är sorterade under förskoleavdelningen, sociala avdelningen, avdelningen för äldreomsorg samt en stadsmiljöenhet. Till stöd har verksamheterna en administrativ avdelning, en stab och en kommunikationsstrateg.

Övergripande om nämndens verksamhet år 2018

Kommunfullmäktiges budget för år 2018 utgår från vision 2040 om ett Stockholm för alla. Visionen är stadens målbild för en socialt, ekonomiskt, ekologiskt och demokratisk hållbar utveckling under de närmaste decennierna. Den utgår från fyra inriktningsmål:

- Ett Stockholm som håller samman
- Ett klimatsmart Stockholm
- Ett ekonomiskt hållbart Stockholm
- Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Nedan redovisas kortfattat vad stadsdelsnämndens verksamheter ska uppnå under året.

Förskoleverksamhet

Flickor och pojkar på Södermalm ska ha rätt till jämlika och goda uppväxtvillkor i en trygg, lärorik och rolig förskola med hög kvalitet. Förskolans kvalitet och verksamhet lägger grunden för ett livslångt lärande och ska anpassas till varje barns behov, förmågor och möjligheter. För att öka andelen inskrivna barn i förskolan ska ett utvecklingsarbete påbörjas. Verksamheter som har föräldrakontakt som parklekar och öppna förskolor ska informera om att förskolan är en viktig start för det livslånga lärandet.

Antalet barn i stadsdelsområdet i åldern 1-5 år kommer under år 2018 att minska. Prognoserna visar att minskningen kommer fortsätta fram till år 2020 för att sedan öka och år 2026 vara på ungefär samma nivå som år 2016. För att säkerställa en förskola av god kvalitet kommer förskolans organisation att utvecklas för en likvärdig förskola med närvarande ledarskap.

Förskoleverksamheten har tagit fram gemensamma pedagogiska ställningstaganden i syfte att skapa en samsyn mellan alla som arbetar på förskolorna. Ställningstagandena ska tydliggöra vilka pedagogiska verktyg förskolan använder sig av.

Förskolorna ska arbeta vidare med Kemikaliecentrums ”Vägledning för kemikaliesmart förskola”. Målet är att alla förskolorna ska uppnå nivå 2 under år 2018.

Förskolan ska arbeta normkritiskt, antirasistiskt och motverka stereotypa könsroller och diskriminering. Detta arbete stöds av nätverket för genus- och normmedvetenhet. Nätverkets syfte är att öka kompetensen och lära av varandras goda exempel.

För att attrahera förskollärare och barnskötare ska förskolorna hålla en hög kvalitet, satsa på kompetensutveckling och ta emot studenter under deras verksamhetsförlagda utbildning.

Barn, kultur och fritid

Det förebyggande sociala arbetet ska fokusera på att minska segregationen och bidra till att alla barn och unga har goda uppväxtvillkor. Verksamheterna ska värna barnets rättigheter och bidra till att skapa goda uppväxtvillkor som ger alla lika möjligheter oavsett bakgrund.

Alla barn och unga ska ha rätt till en meningsfull fritid och tillgång till trygga och jämställda mötesplatser oavsett ekonomiska förutsättningar. Föreningslivet spelar en viktig roll för att skapa en ökad gemenskap. Föreningsbidrag kan sökas bland annat från stadsdelsnämnden. Enligt Stockholms stads budget ska en särskild satsning genomföras för att bidra till att öka kvinnors makt och inflytande i det offentliga rummet.

Förvaltningen tillhandahåller verksamheter som är öppna för flickor och pojkar under deras fritid. Det är till exempel fritidsgårdar, öppen förskola och parklekar. Under sommaren ska barn och ungdomar ha möjlighet att delta i sommarkollo. Barn och unga med funktionsnedsättning deltar på samma villkor som alla andra.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Södermalm ska vara ett stadsdelsområde som är tillgängligt för alla. Oavsett funktionsförmåga ska alla ha lika möjligheter till delaktighet i samhällslivet. Förvaltningen ska avskaffa enkelt avhjälpna hinder för att öka tillgängligheten i verksamheterna. De insatser som förvaltningen erbjuder flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning ska vara utformade utifrån principer om antidiskriminering och jämlikhet. Insatserna ska också kunna leda till ökad självständighet, delaktighet och bättre levnadsvillkor.

Flickor och pojkar, kvinnor och män som kommer i kontakt med förvaltningen ska få ett gott bemötande och ges möjlighet att vara delaktiga i frågor som berör dem. Förvaltningen ska använda ett enkelt och lättillgängligt språk.

Boende och arbete är viktiga förutsättningar för att flickor och pojkar, kvinnor och män ska ha lika möjlighet till delaktighet i samhället. Förvaltningen planerar för boenden anpassade för kvinnor och män med funktionsnedsättning vid ny- och ombyggnationer på Södermalm. Förvaltningen samarbetar med arbetsmarknadsförvaltningen för att skapa vägar till arbete.

I samarbete med rådet för funktionshindersfrågor har förvaltningen tagit fram aktiviteter utifrån stadens program för delaktighet. Nämnden fattar beslut om dessa aktiviteter i samband med verksamhetsplanen.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Flickor och pojkar, kvinnor och män ska ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Barn och vuxna ska leva ett självständigt liv i en fungerande vardag och ges lika goda möjligheter oavsett bakgrund. Kvinnor och män med missbruksproblem eller psykisk ohälsa har rätt att få det stöd och den hjälp som de behöver. Kvinnor och män som riskerar att bli vräkta, eller på annat sätt få sämre förutsättningar för att leva ett självständigt liv, ska få adekvata sammanhållna stödinsatser. Verksamheterna ska arbeta aktivt och med förebyggande insatser för att tidigt upptäcka barn och ungdomar som är i riskzon för att utvecklas ogynnsamt. Genom bra arbetsmetoder får barn och ungdomar rätt insats vid rätt tillfälle.

Vid beslut och andra åtgärder som rör insatser för vård- eller behandling, ska hänsyn alltid tas till barns bästa. Det gäller även i de fall då insatserna rör vuxna och där det finns barn i den vuxnes omgivning. Barn och unga har rätt till medbestämmande i frågor som rör deras vardag.

Nyanlända föräldrar ska stärkas genom att erbjudas kunskap om föräldraskap i Sverige. I detta ingår kunskap om barn och ungas rättigheter. Nyanlända kvinnor och män ska erbjudas socialt stöd inom förvaltningens projekt för förbyggande integrationsarbete.

Arbetet mot våld i nära relationer är fortsatt prioriterat. Förvaltningen ska fortsätta arbeta för att öka kunskapen hos medarbetare inom socialtjänsten, äldreomsorgen och förskolan. Inom verksamheterna används beprövade screeningmetoder för att upptäcka kvinnor och män som har blivit eller är utsatta för våld i nära relation. Särskilt fokus ska ligga på att uppmärksamma särskilt utsatta gruppers behov. Våldsutsatta vuxna och barn i behov av skydd ska erbjudas adekvat stöd. Under året kommer ett relationsvåldscenter att startas upp i samverkan med de andra stadsdelsförvaltningarna i innerstaden.

Hemlöshets- och boendefrågor är en prioriterad fråga inom staden och förvaltningen. För att förbättra förutsättningarna för utsatta målgruppers möjlighet till en varaktig och trygg boendesituation samordnar förvaltningen samtliga resurser som arbetar uppsökande, vräkningsförebyggande och stödjande.

Det finns ett växande stödbehov bland kvinnor och män 65 år och äldre, med eller utan missbruk, som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Äldre hemlösa med särskilda behov ska särskilt uppmärksammas. Genom att samordna och fortsatt utveckla ett gemensamt arbetssätt ska förvaltningens berörda avdelningar stödja den enskilde på ett effektivare sätt.

Äldreomsorg

Södermalms äldre ska känna trygghet inför ålderdomen. Kvinnor och män ska ges likvärdig äldreomsorg. För att uppnå detta ska de äldre vara delaktiga i utformningen av den beviljade insatsen och få ett gott bemötande. Utgångspunkten är den enskildes behov och önskemål. Den äldre ska ha huvudrollen i sitt eget liv. Verksamheten skapar förutsättningar för en äldreomsorg av god kvalitet genom att ha dialog med den äldre och genom att möta varje äldre person på ett respektfullt och trevligt sätt. Äldre ska uppleva att de har möjlighet att påverka utformningen av de dagliga insatserna och vet när, hur och av vem insatserna ges. Detta görs bland annat genom att den äldre deltar i upprättandet av sin genomförandeplan.

I vård- och omsorgsboenden ges möjlighet till regelbundna utevistelser, näringsrik och vällagad mat och social gemenskap. Äldre ska veta att det under hela året finns möjlighet att komma utomhus, ta en promenad eller delta i dagsutflykter.

Arbetet med att utveckla hemtjänsten fortsätter. Målet är att öka inflytandet för den äldre, öka personalkontinuiteten, förbättra samverkan runt den äldres behov samt öka möjligheten att tillmötesgå den äldres dagsaktuella behov och önskemål. Verksamhetens sätt att arbeta stämmer väl överens med det nya arbetssättet med ramtid som successivt införs i staden. Det nya arbetssättet innebär att beställningarna är mindre detaljrika och utförandet lättare att påverka för den äldre. Ett arbete med att ta över hemsjukvården till kommunerna i Stockholms län pågår där förvaltningen deltar i styrgruppen och i olika arbetsgrupper. Med ett kommunalt övertagande av hemsjukvården kan omsorg och vård integreras bättre och den äldre som behöver stöd får därmed färre vårdkontakter.

Förebyggande och hälsofrämjande insatser är ett viktigt område som spelar en stor roll för ett

friskare och bättre åldrande. Verksamheten arbetar målmedvetet med detta. Det hälsofrämjande arbetet består bland annat av att arbeta med kosten för äldre. Verksamheten arbetar ständigt med att förbättra måltidsupplevelsen för den äldre. På förvaltningen finns dietister som arbetar både strategiskt och på vård- och omsorgsboenden. Verksamheten kommer undersöka möjligheten att starta eller ta över ett befintligt tillagningskök. Verksamheten fortsätter med det förebyggande och uppsökande arbetet. Aktiviteterna på det nyöppnade Tanto aktivitetscenter kommer utökas och utvecklas i dialog med de äldre. Möjligheterna att öppna ytterligare ett aktivitetscenter och/eller träffpunkt för äldre undersöks. Verksamheten kommer att arbeta vidare med att nå fler äldre genom uppsökande verksamhet för personer över 80 år.

Förvaltningen arbetar tillsammans med de andra stadsdelsförvaltningarna i innerstaden med att ta fram en äldreboendepplan där det gemensamma behovet av ombyggnation, avveckling, nyproduktion och inriktningar eller profiler analyseras. Detta arbete görs årligen. I region innerstaden råder det relativ balans mellan behov och efterfrågan av platser på vård- och omsorgsboende till och med år 2024. Från och med år 2026 finns behov av ytterligare platser. Kommunfullmäktige ger i enlighet med planeringen nämnderna i uppdrag om igångsättning av konkreta utbyggnadsprojekt.

För att attrahera sjuksköterskor kommer verksamheterna att ta emot studenter från sjuksköterskeprogrammet under deras verksamhetsförlagda utbildning.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Ekonomiskt bistånd ska underlätta vägen tillbaka till egen försörjning. Stort fokus ska ligga på att ge kvinnor och män stöd i att ta tillvara på sina resurser. Målet är att de ska bli självförsörjande. Förvaltningen kommer att öka kvinnors och mäns delaktighet i arbetet med att bli självförsörjande. Det görs bland annat genom att använda ett enkelt och lättförståeligt språk och genom att vara transparent. Barnperspektivet ska väga tungt i beslut om ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen kommer i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen att vara aktiv i arbetet för självförsörjning. Arbetsmarknadsnämnden har det övergripande samordningsansvaret för satsningen på kommunala visstidsanställningar, så kallade Stockholmsjobb, och stadsdelsnämnden ska tillhandahålla tidsbegränsade anställningar inom ramen för denna satsning. Förvaltningen kommer anordna 40 platser för Stockholmsjobb till de kvinnor och män som står allra längst ifrån arbetsmarknaden. Därutöver kommer 30 aspiranter från Jobbtorg erbjudas plats för visstidsanställning och 20 aspiranter erbjudas praktik.

Inför år 2018 planerar förvaltningen att 900 ungdomar från Södermalms stadsdelsområde och 100 från stadens övriga stadsdelsområden får feriearbete inom stadsdelsförvaltningen.

Stadsmiljö

Stadsdelsnämnderna ansvarar för skötsel, underhåll och renhållning av parker, lekplatser, naturområden, parkvägar och naturreservat. Södermalms stadsdelsområde är ett mycket populärt stadsdelsområde att besöka och bo i vilket leder till ett stort nyttjande av parkerna. Det är positivt och ger en levande stadsdel. Det stora besöksstrycket innebär att betydande resurser krävs för att upprätthålla städning och underhåll i parkerna på en god nivå. För att hålla parkerna välstädade under sommaren genomförs städinsatser utöver entreprenadavtalen i välbesökta parker. Satsningen på reinvesterings- och underhållsåtgärder fortsätter. Vidare utförs under år 2018 ett omfattande arbete med att ta fram en ny parkplan för Södermalms

stadsdelsområde, som bland annat innefattar medborgardialog.

Flickors och pojkars möjligheter till lek ska utvecklas genom att en temalekplats i Skinnarviksparken ställs i ordning. Dessutom ska lekplatserna Sickla park och Luma park rustas upp.

Ekosystemtjänsterna utvecklas i stadsdelsområdets parker och grönområden genom att bland annat upprätthålla förvaltningen av värdefulla naturmiljöer och vandringsstråk. Till exempel fortsätter arbetet med att ta fram trädvårdsplaner. För Långholmsparken ska en naturvårdsplan tas fram under år 2018.

Under år 2018 inrättas ett naturreservat som omfattar Årsta holmar och Årstaskogen. En fördjupad skötselplan för Årsta holmar ska tillämpas under år 2018. Ängsmarkerna kommer att skötas på ett naturenligt sätt genom att de betas av får under sommarperioden. För att tillgängliggöra Årsta holmar ska det finnas båtförbindelse till holmarna under augusti och september.

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Södermalms stadsdelsförvaltnings förslag till budget för år 2018 är netto 2 311,0 mnkr. Investeringsbudgeten är 23,1 mnkr.

Utgångspunkten för fördelningen av budgeten har varit att följa kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål. Det har också varit att, utifrån givna budgetramar, arbeta för att ha högsta möjliga kvalitet. Driftbudgeten fördelas till stadsdelsnämnden med hjälp av olika fördelningsnycklar. Inom detta anslag ska nämnden bedriva verksamhet inom budget och vid behov göra omfördelningar. Syftet med omfördelningar är att möta verksamhetens behov.

Utgångspunkterna vid planering av verksamhet och budget är att:

- Följa gällande lagstiftning.
- Erbjuda verksamheter av hög kvalitet inom givna budgetramar.
- Nämnden ska arbeta för att uppnå kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål.
- De administrativa processerna ska stödja och underlätta för kärnverksamheterna och bidra till en effektiv styrning.

Särskilda satsningar i kommunfullmäktiges budget 2018 är:

- Höjd förskolepeng med 3,0 procent.
- Höjd ersättning inom vård- och omsorgsboende äldreomsorgen med 2,7 procent.
- Höjd ersättning inom hemtjänsten med 2,5 procent.
- Höjd ersättning inom dagverksamhet för äldre 2,5 procent.
- Höjd ersättning för avlösning och ledsagning med 2,7 procent.
- Höjd ersättning inom gruppboende, daglig verksamhet och korttidsboende för personer med funktionsnedsättning med 1,5 procent.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Stadsdelsnämnden bidrar till ett Stockholm som håller samman genom att verksamheterna arbetar för att uppfylla målen för verksamhetsområdena.

Förskolans verksamhet och kvalitet lägger grunden för ett livslångt lärande och anpassas till flickors och pojkars behov, förmågor och möjligheter. Förskolans organisation ska säkerställa en likvärdig förskola med hög kvalitet. Förskolans pedagogiska miljöer inom- och utomhus ska ge flickor och pojkar förutsättningar att utvecklas i goda lek- och lärandemiljöer.

Nämndens verksamheter ska arbeta aktivt för att tidigt upptäcka barn och ungdomar som är i riskzon för att utvecklas ogynnsamt. Barn och ungdomar ska ges lika goda möjligheter oavsett bakgrund. Syftet är att förebygga och skapa jämlika förutsättningar. Flickor och pojkar, kvinnor och män som är i behov av stöd ska få sammanhållna insatser som ökar förutsättningarna till ett självständigt liv.

Det finns ett växande stödbehov bland kvinnor och män 65 år och äldre, med eller utan missbruk, som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Äldre hemlösa med särskilda behov uppmärksammas särskilt.

Stadsdelsområdets parker och grönområden ska vara rena, välskötta och trygga. Parkerna utvecklas för att tillgodose olika behov hos flickor och pojkar, kvinnor och män.

Flickor och pojkar, kvinnor och män ska ha lika möjligheter att kunna ta del av stadens kulturutbud oavsett funktionsförmåga. Barn och unga i förskolan, den öppna fritidsverksamheten och på fritidsgårdarna har möjlighet att ta del av ett professionellt kulturliv.

Det ska finnas ett varierat utbud av aktiviteter på fritidsgårdar och parklekar för att erbjuda familjer, barn och unga meningsfulla fritidsaktiviteter. Aktiviteterna är tillgängliga för alla oavsett kön, ursprung och funktionsförmåga.

Äldre ska vara med och utforma den beviljade insatsen. Den äldre ska ha huvudrollen i sitt eget liv. Verksamheten skapar förutsättningar för en äldreomsorg av god kvalitet genom att ha dialog med den äldre och genom att möta varje äldre på ett respektfullt och trevligt sätt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att nämndens verksamheter skapar förutsättningar för att alla barn har goda och jämlika uppväxtvillkor. Flickor och pojkar ska ha lika möjligheter oavsett bakgrund. Verksamheterna ska ha ett genus- och normkritiskt förhållningssätt i det dagliga arbetet med barn och unga.

Förskolans verksamhet och kvalitet lägger grunden för ett livslångt lärande och anpassas till flickors och pojkars behov, förmågor och möjligheter. Förskolans organisation ska säkerställa en likvärdig förskola med hög kvalitet.

En förskoleenhet kommer att genomföra ett försök med höjd grundbemanning genom tillsvidareanställda vikarier och resurspersoner.

Familjer som söker ekonomiskt bistånd ska få rätt insats för att uppnå egen försörjning. En barnkonsekvensanalys ska göras när ett beslut om ekonomiskt bistånd kan få påtagliga konsekvenser för ett barn. Föräldrar till flickor och pojkar i åldrarna 3-12 år kommer även

under år 2018 erbjudas ABC-föräldrastöd.

Ökad inskrivningsgrad

För att öka andelen inskrivna barn i förskolan ska ett utvecklingsarbete påbörjas. Verksamheter med föräldrakontakt som parklekar och öppna förskolor ska få i uppdrag att informera om att förskolan är en viktig start för det livslånga lärandet. Utöver inskrivningsgraden är även närvaron i förskolan viktig då forskning visar att om flickor och pojkar deltar kontinuerligt i förskolan förbättras deras lärande och språkliga utveckling.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,6 %	3,0 %	Tertial
 Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)	42 %	41 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar	90 %	90 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Inskrivningsgraden i förskoleverksamheten (2-5 år)	97 %	96 %	År
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,8	3,8	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp tillämpningen av förskolans socioekonomiska tillägg i stadens resursfördelningsmodell samt göra en kartläggning av nuvarande hantering och bedömningar av ansökningar om tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd	2018-01-01	2018-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna arbeta för att förbättra vägledning inför val av förskoleklass samt revidera riktlinjerna för övergång från förskola till skola i enlighet med skolprogrammet	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Barn är i goda pedagogiska miljöer både inom- och utomhus i förskolan

Beskrivning

Barnens utveckling och lärande sker i samspel med omgivningen. Barngruppens storlek och sammansättning varierar under dagen beroende av verksamhetens innehåll och aktivitet. Förskolans organisation säkerhetsställer en likvärdig förskola som är trygg, säker och håller en hög kvalitet.

Den pedagogiska inom- och utomhusmiljön är utformad med utgångspunkt från läroplanens läroområden, erbjuder ett rikt och varierat material samt är estetiskt utformad. Flickors och pojkars intressen och frågeställningar är synliga i miljön. Miljön är också genomtänkt ur ett genus- och normkritiskt perspektiv och synliggör kulturella olikheter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Personalens självvärdering av pedagogisk miljö och material enligt kvalitetsindikatorn	3,8		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolan gör kemikaliesmarta val vid inköp av pedagogiskt material	2017-01-01	2018-12-31
Förskolan organiserar en tilltalande och tillgänglig pedagogisk miljö för alla barn	2017-01-01	2018-12-31
Förskolans organisation formas för att säkerhetsställa en likvärdig förskola som är trygg, säker och håller en hög kvalitet	2017-01-01	2018-12-31
Organisera och strukturera så att förskolan använder inom- och utomhusmiljöerna för lärande på ett mer flexibelt vis	2017-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Barnen leker, lär och utvecklas i förskolan

Beskrivning

Förskolans pedagogiska miljöer ger flickor och pojkar förutsättningar att utvecklas i trygga och goda lek- och lärmiljöer. Miljöerna i förskolan är väl genomtänkta både inom- och utomhus och ger flickor och pojkar möjlighet till förståelse för matematik, naturvetenskap och språk. Förskolorna erbjuder flickor och pojkar digitala verktyg för att stärka deras digitala kompetens.

Den pedagogiska dokumentationen synliggör flickors och pojkars frågor, förändrade lärande och ligger till grund för fortsatt uppföljning, utvärdering och utveckling. Förskolans arbetsätt utgår från ett medvetet genus- och normkritiskt perspektiv.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel förskolor som använder pedagogisk dokumentation för att synliggöra barnens lärande.	100 %		År
♀ Andel nöjda vårdnadshavare avseende utveckling och lärande (FU)	84 %		År
Personalens självvärdering av "barns språkliga och kommunikativa utveckling" enligt kvalitetsindikatorn	3,8		År
Personalens självvärdering under området "barns matematiska utveckling" enligt kvalitetsindikatorn	3,8		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolans ledningsorganisation utvecklas för att säkerställa förskollärlärd undervisning	2018-01-01	2018-12-31
Förskolorna arbetar med pedagogisk dokumentation i digital form	2017-01-01	2018-12-31
Planera och organisera för förskolornas utförande av verksamhet på obekvämt arbetstid	2017-01-01	2018-12-31
Södermalms förskolor vidareutvecklar arbetet för att hitta former för en förskola som vilar på vetenskaplig förankring och beprövad erfarenhet	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Barns livschanser är jämlika

Beskrivning

Verksamheterna värnar om flickors och pojkars rättigheter och bidrar till att skapa uppväxtvillkor som ger alla barn lika goda möjligheter oavsett bakgrund. Varje förskoleenhet har ett barnombud som samarbetar med Ersta Vändpunkt när vårdnadshavare har missbruksproblematik.

Familjer som söker ekonomiskt bistånd får rätt insats för att uppnå egen försörjning. Barnkonsekvensanalys görs när ett beslut kan få påtagliga konsekvenser för ett barn. Föräldrar till flickor och pojkar i åldrarna 3–12 år erbjuds ABC-föräldrastöd.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel enheter inom förskolan som har barnombud	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Föräldrar ska ges möjlighet att delta i ABC-utbildning	2016-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Vårdnadshavares och förskolans samverkan är god

Beskrivning

Vårdnadshavarna blir bemötta på ett respektfullt sätt och ges möjlighet att vara delaktiga och ges inflytande i verksamheten. Förskolan har fortlöpande samtal med barnets vårdnadshavare om barnets trivsel, utveckling och lärande. Utvecklingssamtal genomförs minst en gång per år. Resultatet av förskoleundersökningen är vägledande i förskolans utvecklingsarbete.

Förskolan kommunicerar med vårdnadshavarna muntligt och informerar skriftligt om förskolans mål och arbetssätt.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel vårdnadshavare som fått information om förskolans mål och arbetssätt.	87 %		År
♀ Andel vårdnadshavare som känner sig välkomna att ställa frågor och synpunkter på verksamheten.	86 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolorna informerar vårdnadshavarna om mål och arbetssätt via bland annat informationsbrev	2017-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att nämndens verksamheter arbetar aktivt och med förebyggande insatser för att tidigt upptäcka barn och ungdomar som är i riskzon för att utvecklas ogynnsamt. Genom bra arbetsmetoder ska barn och ungdomar få rätt insats vid rätt tillfälle. Barn och ungdomar ska ges lika goda möjligheter oavsett bakgrund. Syftet är att förebygga och skapa jämlika förutsättningar för ett självständigt liv.

Kvinnor och män som riskerar att bli vräkta, eller på annat sätt få sämre förutsättningar för att leva ett självständigt liv, ska få adekvata sammanhållna stödinsatser.

Det finns ett växande stödbehov bland kvinnor och män 65 år och äldre, med eller utan missbruk, som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Äldre hemlösa med särskilda behov (psykisk ohälsa, missbruk och våldsutsatthet) uppmärksammas särskilt.

Förebyggande ungdoms- och fritidsarbete

För att utveckla och stärka det förebyggande ungdoms- och fritidsarbetet kommer förvaltningen bland annat att förtydliga syftet och arbetet i Söderandan, nätverket för socialtjänst, förskola, skola, polis, församlingar, arbetsmarknads- och kulturförvaltningen. Det ska ske genom gemensamma föreläsningar kring preventionskunskap och orosanmälningar.

Former för fritidslotsarnas arbete utvecklas. För att stärka vårdnadshavare till flickor och pojkar med skolproblematik och med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar erbjuds vårdnadshavare riktade insatser, bland annat så kallade föräldracaféer. Medarbetare inom samtliga fritidsverksamheter kommer att erbjudas kompetenshöjande insatser i preventionskunskap.

Socialt stöd till nyanlända under etableringsperioden

Nyanlända kvinnor och män ska erbjudas socialt stöd inom förvaltningens projekt för förbyggande integrationsarbete. En medarbetare anställs för uppdraget.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom loF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	84 %	84 %	Tertial
 Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatrin	25 %	25 %	År
 Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	45 %	37 %	Tertial
 Andel personer med insatser inom socialpsykiatrin som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes	80 %	80 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol	60 %	60 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika	91 %	91 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak	90 %	90 %	År
 Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden	30 %	26 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal hemlösa	200 st	tas fram av nämnden	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla och implementera former för det sociala stödet till nyanlända	2018-01-01	2018-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och stadens ungdomsmottagningar genomföra en särskild satsning på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter	2018-01-01	2018-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska implementera rutiner för att säkerställa att hänsyn tas till barnperspektivet i ärenden där en förälder/vårdnadshavare aktualiseras hos socialtjänsten	2018-01-01	2018-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska säkerställa stödet till barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden, exempelvis genom att tillhandahålla särskilda bo-lotsar som ger stöd i bostadssökande och genom kompensatoriska åtgärder riktade till barnen	2018-01-01	2018-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska öka delaktigheten för målgruppen inom socialpsykiatri genom att stödja brukarorganisationernas deltagande i brukarråd och brukarrevisioner	2018-01-01	2018-12-31
 Södermalms stadsdelsnämnd ska i samråd med övriga stadsdelsnämnder utveckla kollektivsamheten med syfte att fler barn i ytterstaden ska åka på sommarkollo	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Barn och vuxna lever ett självständigt liv i en fungerande vardag

Beskrivning

Barn och ungdomar som är i riskzonen att utvecklas ogynnsamt upptäcks tidigt. Genom bra arbetsmetoder får barnen och ungdomarna rätt insats vid rätt tillfälle. Barn och ungdomar ges lika goda möjligheter oavsett bakgrund.

Barn och vuxna som är i behov av stöd får sammanhållna insatser som ökar förutsättningarna till ett självständigt liv. Målet är att identifiera möjliga vägar till ett självständigt liv och att identifiera barriärer som motverkar detta. Flickor och pojkar, kvinnor och män som fått insatser har strategier att hantera sin livssituation.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel deltagare inom socialpsykiatri som upplever att deras sysselsättning är viktig	91 %		År
 Andel dygnetruntplacerade barn och unga som uppnår kunskapsmålen utifrån sin årskurs/ålder	70 %		Tertial
Andel ej verkställda vräkningsshot	95 %		År
Andel ej verkställda vräkningsshot för familjer med barn	100 %		Tertial
 Andel personer som upplever att boendestödaren är bra på att uppmuntra dem att göra saker själv (socialpsykiatri gruppboende).	82 %		År
 Antal samordnade vårdplaner (SIP)	60 st		Tertial

Nämndmål:

Äldre som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa har stöd utifrån sina behov

Beskrivning

Hemlöshet i Stockholm förekommer i alla åldersgrupper och det finns ett växande stödbehov bland kvinnor och män som är 65 år och äldre. Äldre personer med eller utan missbruk som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa är en skör grupp.

Genom samordnade och gemensamt utvecklade arbetssätt stödjer verksamheterna den enskilde på ett effektivare sätt. Äldre hemlösa med särskilda behov (psyisk ohälsa, missbruk och våldsutsatthet) uppmärksammas särskilt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Sociala avdelningen och avdelningen för äldreomsorg samverkar kring personer över 65 år och som är hemlösa	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att stadsdelsområdets parker och grönområden är rena, välskötta och trygga. Parkerna utvecklas för att tillgodose olika behov hos flickor och pojkar, kvinnor och män.

Genom Söderandan, det lokala brottsförebyggande rådet, bedrivs arbete för ett tryggt stadsdelsområde. Arbetet med förebyggande och trygghetsskapande åtgärder utvecklas för de grupper som i stadsövergripande mätningar uttrycker att de inte är lika trygga som andra grupper. Olika målgruppers synpunkter och idéer fångas upp via medborgardialoger och medborgarförslag.

För att ytterligare stärka nämndens beredskap och förmåga att hantera kriser ska förvaltningen fortsätta samverka med stadsdelsförvaltningarna i innerstaden.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	76 %	76 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med rent och städat	68 %	70 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	67 %	70 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna verka för ökad trygghet i stadens utemiljöer med fokus på situationell brottsprevention	2018-01-01	2018-12-31
 Kommunstyrelsen ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna följa upp och förvalta de lokala samverkansöverenskommelserna med polisen	2018-01-01	2018-12-31
 Trafiknämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna, verka för en tryggare utemiljö genom exempelvis förbättrad belysning, parkmöbler och genom att hantera växtlighet i det offentliga rummet	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Invånare är trygga i sitt stadsdelsområde

Beskrivning

Inom stadsdelsområdet finns ett välorganiserat trygghets- och brottsförebyggande arbete där flickor och pojkar, kvinnor och män deltar i att skapa en trygg och levande stadsdel. Detta sker bland annat genom Söderandan som är det lokala brottsförebyggande rådet. Arbetet sker med utgångspunkt i förvaltningens samverkansöverenskommelse med lokalpolisområde Södermalm. Målet är minskad brottslighet och ökad trygghet i lokalsamhället.

Verksamheterna utvecklar arbetet med förebyggande och trygghetsskapande åtgärder för de grupper som i stadsövergripande mätningar uttrycker att de inte är lika trygga som andra grupper.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Gemensam krisberedskapsutbildning och krisövning med stadsdelsförvaltningarna i innerstaden	2018-01-01	2018-12-31
Söderandan genomför en trygghetsvandring med ungdomsperspektiv i samarbete med ungdomsrådet.	2018-01-01	2018-12-31
Söderandan utför minst tre trygghetsvandringar. Platser väljs utifrån aktuell brottsstatistik, polisens underrättelser och framförda synpunkter från medborgare	2017-01-01	2018-12-31
Utveckla trygghetsvandringar på temat trygghet för alla	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Södermalms parker vårdas, bevaras och utvecklas

Beskrivning

Stadsdelsområdets parker och grönområden vårdas, bevaras och utvecklas på ett hållbart sätt. Parkerna hålls rena och välskötta samt tillgodoser olika behov och önskemål hos invånarna. Vid drift, underhåll och utveckling av stadsdelsområdets parker tas särskilt hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar.

Olika målgruppers synpunkter och idéer fångas upp i dialog med invånarna. Vid utveckling och upprustning av parkerna inhämtas synpunkter vid samråd. Verksamheten möter invånarna vid parkvandringar, brukarmedverkan, stadsodlingar och koloniträdgårdsverksamhet. Verksamheten har en daglig kontakt med invånarna i park- och stadsmiljöfrågor via telefon, e-post och stadens synpunktsportal.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Anlägga stadsodling på Lumatorg	2018-01-01	2018-12-31
Anlägga stadsodling vid lekparken Sockerbruket	2018-01-01	2018-12-31
Färdigställa en temalekplats i Skinnarviksparken	2018-01-01	2018-12-31
Färdigställa konstgräsyta i Björns trädgård	2018-01-01	2018-12-31
Genomföra städinsatser utöver avtalen i de mest utsatta parkerna under sommarperioden	2016-04-15	2018-12-31
Renovera befintliga solbryggor med badmöjlighet och inventera möjligheterna att anlägga nya	2018-01-01	2018-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Rusta upp Baggensgatan för att bevara de kulturhistoriska värdena	2018-01-01	2018-12-31
Ta fram en ny parkplan för Södermalms stadsdelsområde	2018-01-01	2018-12-31
Ta fram ett visionsprogram för utveckling av Tanto strandbad	2018-01-01	2018-12-31
Upprusta lekplatserna Sickla park och Luma park	2018-01-01	2018-12-31
Utreda förutsättningarna för fler toaletter längs Årstaviken tillsammans med näringsidkare	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att planera för boenden anpassade för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	5	tas fram av nämnden	År

Nämndmål:

På Södermalm byggs anpassade bostäder för personer med funktionsnedsättning

Beskrivning

För att tillgodose behovet av anpassat boende planerar förvaltningen för nya boenden för kvinnor och män med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL. Förvaltningen utvecklar sitt arbete med behovsinventering och prognoser och samordnar sitt arbete med stadens övriga berörda fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen anmäler intresse i lämpliga byggprojekt	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att erbjuda ett varierat utbud av aktiviteter inom fritidsgårdar och parklekar. Aktiviteterna ska vara tillgängliga för alla oavsett kön, ursprung och funktionsförmåga.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter	79 %	79 %	År

Nämndmål:

Flickors och pojkars fritidsaktiviteter är meningsfulla

Beskrivning

Den öppna förskolan, parklekarna och fritidsverksamheterna är öppna och attraktiva för flickor och pojkar oavsett förutsättningar.

Parklekarna är trygghetsskapande och främjar samverkan och gemenskap mellan flickor och pojkar, kvinnor och män. Verksamheten arbetar för att engagera även annan barn- och ungdomsverksamhet som vill bedriva kompletterande aktiviteter i parklekarnas lokaler eller i utemiljön.

Den öppna förskolan erbjuder en pedagogisk gruppverksamhet och gemenskap till både barn och vårdnadshavare.

Fritidsgårdarna har ett varierat utbud av aktiviteter. Verksamheten skapar förutsättningar för ungdomars val av en positiv livsstil och främjar delaktighet i samhället. Fritidsgårdarna utvecklas för att få en jämnare könsfördelning, öka medarbetarnas genusmedvetenhet och normkritiska tänkande.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel nöjda med den materiella standarden i parklekarna	85 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I dialog med barn och föräldrar utveckla och öka tillgängligheten vid Södermalms parklekar och fritidsgårdar	2016-01-01	2018-12-31
Information om parklek och öppen förskola på boende för nyanlända familjer med permanent uppehållstillstånd.	2017-01-01	2018-12-31
Ungdomsrådet får i uppdrag att utreda ungas mötesplatser med ett särskilt fokus på flickor	2017-01-01	2018-12-31
Utöka öppettiderna i parklekarna	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att flickor och pojkar, kvinnor och män ges samma möjligheter till kulturaktiviteter. Det gäller oavsett, ålder, kön, etnicitet, religion, sexuell läggning, funktionsförmåga, könsidentitet och könsuttryck. Flickor och pojkar, kvinnor och män ska ha lika möjligheter att kunna ta del av stadens kulturutbud, oberoende av funktionsförmåga. Verksamheterna erbjuder professionella kulturupplevelser för barn och unga, personer med funktionsnedsättning och äldre.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♂ Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter	74 %	74 %	År

Nämndmål:

Flickors och pojkars, kvinnors och mäns kulturaktiviteter i verksamheterna är meningsfulla

Beskrivning

Flickor och pojkar, kvinnor och män har lika möjligheter att ta del av verksamheternas kulturutbud oberoende av funktionsförmåga. Barn och unga i förskolan, den öppna fritidsverksamheten och på fritidsgårdarna har möjlighet att ta del av ett professionellt kulturliv.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Personalens bedömning av "Skapande verksamhet och olika uttrycksformer" (kvalitetsindikatorn)	3,7		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolor arrangerar tillsammans förskolans dag i maj och en ljusinstallation i november	2018-01-01	2018-12-31
Barnen i förskolan ska erbjudas minst en professionell kulturupplevelse per termin.	2017-01-01	2018-12-31
Fritidsgårdar ska erbjuda kulturupplevelser	2016-01-01	2018-12-31
Införa kulturombud i fler verksamheter	2018-01-01	2018-12-31
Minst två kulturaktiviteter ska erbjudas till personer med funktionsnedsättning som bor i grupp- och servicebostäder eller har boendestöd	2016-01-01	2018-12-31
Minst två kulturaktiviteter ska erbjudas äldre personer som bor i särskilt boende	2016-01-01	2018-12-31
Parkleken ska erbjuda professionella kulturupplevelser	2016-01-01	2018-12-31
Samverka mellan verksamhetsområdena förskola och äldreomsorg gällande kulturaktiviteter för möten/kontaktytor mellan generationer	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att äldre är med och utformar den beviljade insatsen. Den äldre ska ha huvudrollen i sitt eget liv. Verksamheten skapar förutsättningar för en äldreomsorg av god kvalitet genom att ha dialog med den äldre och genom att möta varje äldre och anhöriga på ett respektfullt och trevlig sätt. Utgångspunkten är alltid den enskildes behov och önskemål.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	72 %	72 %	År
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	56 %	56 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i äldreomsorgen	85 %	85 %	År
 Andel trygga omsorgstagare i äldreomsorgen	84 %	84 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen nöjda omsorgstagare äldreomsorgen	86 %	85 %	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	10	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska intensifiera arbetet och registreringen i Senior Alert och Svenska Palliativregistret för att få underlag till förebyggande åtgärder i syfte att bland annat minska fallskadorna	2018-01-01	2018-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och föreslå förbättringar som ökar likställigheten i staden samtidigt som det avlastar biståndshandläggare från administrativa uppgifter	2018-01-01	2018-12-31
 Äldrenämnden ska initiera ett kvalitetsutvecklingsarbete inom särskilt boende för äldre i samarbete med stadsdelsnämnderna	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Äldre och anhöriga bemöts på ett respektfullt sätt

Beskrivning

Äldre och anhöriga känner att de möts med professionalitet och respekt. Äldre känner att de möts som individer.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel äldre med hemtjänst som upplever att de får information om tillfälliga förändringar	70 %		År
 Andel äldre som upplever att de får ett gott bemötande av hemtjänsten	99 %		Halvår
 Andel äldre som upplever att de får ett gott bemötande av äldreomsorgens biståndshandläggare	99 %		Halvår
 Andel äldre som upplever att de får ett gott bemötande i dagverksamheten	99 %		Halvår
 Andel äldre som upplever att de får ett gott bemötande i vård- och omsorgsboende	99 %		Halvår
 Andel äldre vård- och omsorgsboende som upplever att de får information om tillfälliga förändringar	70 %		År

Nämndmål:

Äldre är med och utformar sin beviljade insats

Beskrivning

Äldre upplever att de har möjlighet att påverka utformningen av de dagliga insatserna och vet när, hur och av vem insatserna ges. Detta görs bland annat genom att den äldre deltar i upprättandet av sin genomförandeplan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel äldre i biståndsbeslutad dagverksamhet som kan påverka vilka aktiviteter som ska finnas i dagverksamheten	70 %		Halvår

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel äldre i vård - och omsorgsboende som kan påverka hur hjälpen genomförs	90 %		Halvår
♀ Andel äldre i vård - och omsorgsboende som kan påverka när hjälpen genomförs	90 %		Halvår
♀ Andel äldre med hemtjänst som kan påverka hur hjälpen genomförs	90 %		Halvår
♀ Andel äldre med hemtjänst som kan påverka när hjälpen genomförs	90 %		Halvår

Nämndmål:

Äldres stöd, vård och omsorg är av hög kvalitet

Beskrivning

Verksamheten skapar en god kvalitet genom att ha en dialog med den äldre och individanpassa insatserna. Medarbetarna ges förutsättningar genom utbildning och bra arbetsvillkor.

I verksamheterna ges möjlighet till regelbundna utevistelser, vällagad mat och social gemenskap. Äldre vet att det under hela året finns möjlighet att komma utomhus, ta en promenad eller delta i dagsutflykter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel äldre som känner att hemtjänsten bidrar till att de känner sig trygga i sin vardag	93 %		Halvår
♀ Andel äldre som känner sig trygga i dagverksamheten	95 %		Halvår
♀ Andel äldre som känner sig trygga i vård- och omsorgsboende	95 %		Halvår

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Stadsdelsnämnden bidrar till ett klimatsmart Stockholm genom att verksamheterna arbetar för att uppfylla målen för verksamhetsområdena.

Verksamheterna ska arbeta systematiskt med att minska energianvändningen och resor i tjänsten sker miljövänligt. Verksamheterna ska återvinna matavfall i största möjliga mån och öka inköpen av ekologiska livsmedel. Arbetet fortsätter med att förbättra ljud- och luftkvaliteten i förvaltningens verksamhetslokaler med särskilt fokus på förskolelokaler. I stadsdelsområdets parker och grönområden utvecklas ekosystemtjänster.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta systematiskt med att minska verksamheternas energianvändning. Under förutsättning att nämnden erhåller ansökta medel för klimatinvesteringar kommer förvaltningen öka takten med att byta ut energislukande vitvaror mot mer energisnåla och installera energisnål LED-belysning i förvaltningens lokaler.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Köpt energi (GWh)	3,8 GWh	1785 GWh	År

Nämndmål:

Verksamheterna är energieffektiva

Beskrivning

Verksamheterna arbetar systematiskt med och strävar efter att i vardagen minska sin energiförbrukning. I samband med ny- och ombyggnationer av förvaltningens lokaler sker samarbete med hyresvärdar om energieffektivisering.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Vid utbyte av vitvaror ersätts dessa med energieffektiva vitvaror och vid utbyte av belysning ersätts dessa med LED	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att medarbetarna reser på ett miljövänligt och hållbart sätt i tjänsten. Medarbetare ska så långt det är möjligt gå, cykla eller åka kollektivt. Förvaltningens bilar ska tankas med miljöbränslen i största möjliga mån.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon	85 %	85 %	Halvår

Nämndmål:

Verksamheternas transporter och resor är miljöanpassade

Beskrivning

Förvaltningens resepolicy ger vägledning i ett hållbart resande. Resor och transporter sker på ett hållbart sätt vilket exempelvis innebär att medarbetare så långt det är möjligt går, cyklar eller åker kollektivt i tjänsten. Förvaltningens bilar tankas i största möjliga mån med miljöbränslen. När avtalen löper ut för tjänstebilar ersätts dessa så långt det är möjligt med elbilar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämndens bilar tankas med miljöbränsle	2017-01-01	2018-12-31
Vid utgången leasingavtal för bilar görs en prövning av behov och vid nytecknande ersätts bilen om möjligt till elbil	2017-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att utveckla ekosystemtjänsterna i stadsdelsområdets parker och grönområden. För att Årsta holmar, som blir del av ett naturreservat som inrättas under år 2018, ska vara tillgängliga för allmänheten behövs en båtförbindelse. Förvaltningen kommer därför att upphandla en sådan tjänst. Skötsel av holmarna ska ske enligt en särskild skötselplan. Ovanstående åtgärder bygger på att söka medel ur centrala medelsreserven för förbättrings- och skötselåtgärder av naturreservat beviljas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med idrottsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden, arbeta med att tillgängliggöra naturreservaten för stockholmarna samt hur rekreativa och ekologiska värden kan utvecklas och stärkas i reservaten.	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Parker och grönområden bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster

Beskrivning

Ekosystemtjänsterna utvecklas i stadsdelsområdets parker och grönområden, exempelvis genom att upprätthålla förvaltningen av värdefulla naturmiljöer i kombination med vandringsstråk. Parkträden bidrar till att rena luften och utjämna temperaturskillnader. För att kunna vårda och bevara trädbeståndet upprättas trädvårdsplaner. För Långholmsparken tas en naturvårdsplan fram under år 2018.

Under år 2018 inrättas ett naturreservat som omfattar Årsta holmar och Årstaskogen. En fördjupad skötselplan för Årsta holmar har tagits fram under år 2017, och ska tillämpas under år 2018. För att på ett naturenligt sätt sköta ängsmarkerna på Årsta holmar kommer får att beta på holmarna under sommarperioden. För att tillgängliggöra Årsta holmar ska det finnas båtförbindelse till holmarna under augusti och september, vilket är den del av sommaren då inte fågelskyddet gäller.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I Fatburksparkens pop up-park ska feriearbetare sprida kunskap och väcka intresse om stadsodling	2018-01-01	2018-12-31
Initiera samverkan med miljöförvaltningen om feriearbetare med inriktning på miljö och klimat på Årsta holmar	2018-01-01	2018-12-31
Upprätta en båtförbindelse till Årsta holmar	2018-01-01	2018-12-31
Upprätta naturvårdsplan för Långholmsparken	2018-01-01	2018-12-31
Upprätta trädvårdsplan för Reimersholme	2018-01-01	2018-12-31
Utföra trädförnyelse längs Årstaviken och i Skinnarviksparken.	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att verksamheterna återvinner matavfall om så är möjligt och återvinner gamla möbler och inredning genom återbrukstjänsten Stocket.

Nämndmål:

Boende, verksamma och besökare i stadsdelsområdet inspireras till en hållbar livsstil

Beskrivning

Verksamheterna sprider goda exempel för en hållbar livsstil till boende och besökare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Dela ut pris till den enhet som kan inspirera enheter i förvaltningen till att bidra till ett klimatsmart Stockholm	2017-01-01	2018-12-31
Goda exempel för en hållbar livsstil kommuniceras i nämndens månadsannons	2017-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Verksamheterna bidrar till att stadens kretslopp är resurseffektivt

Beskrivning

Verksamheterna medverkar till att återvinna/återbruka möbler och inredning inom staden. Sortering av matavfall införs i de verksamheter där förutsättningar finns och verksamheterna undviker att använda engångsmaterial.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Samtliga verksamheter inom förvaltningen informeras om stadens interna återbrukstjänst Stocket	2018-01-01	2018-12-31
Undersöka möjligheten till att öppna en lokal för återbruk där förskolorna kan hämta giftfritt material till exempelvis skapande, bygg och konstruktion	2018-01-01	2018-12-31
Verksamheterna ska undvika engångsmaterial (papperstillrikar, plastbestick mm) och planera måltidsinköp för att minska matsvinn	2016-04-15	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giffri

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att verksamheterna minskar användandet av olämpliga kemikalier och i ökad utsträckning köper ekologiska livsmedel. Förvaltningen arbetar för att anläggningsentreprenörerna använder byggvarubedömning vid upprustning av lekplatser.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola	100 %	Fastställs 2018	År
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	80 %	80%	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	57 %	45%	År

Nämndmål:

Verksamheterna är klimatsmarta

Beskrivning

Verksamheterna arbetar för att minska förekomsten av olämpliga kemikalier. Vid beställning av livsmedel och färdiga måltider väljs i möjligaste mån ekologiska alternativ.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Antalet förskolor som är anslutna till Håll Sverige Rent miljöprogram grön flagg ska öka	2018-01-01	2018-12-31
Kommunicera internt om arbetet med kemikaliesmart förskola	2016-04-15	2018-12-31
Servera vegetarisk mat i förskolan minst en gång i veckan	2018-01-01	2018-12-31
Södermalms förskolor ska ge barnen näringsriktig mat och grundläggande kunskaper om kopplingen mellan mat, klimat och hälsa	2016-01-01	2018-12-31
Upprätta en förteckning i Chemsoft över märkningspliktiga kemikalier i förvaltningens verksamheter	2017-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att förvaltningens lokaler ska ha en sund inomhusmiljö.

Nämndmål:

Verksamheternas inomhusmiljö är god

Beskrivning

Ljud- och luftkvalitet förbättras i förvaltningens verksamhetslokaler med särskilt fokus på förskolelokaler.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolelokaler har aktuella OVK (obligatorisk ventilationskontroll)	2017-01-01	2018-12-31
Alla förskolor organiserar verksamheten för en god ljudmiljö	2017-01-01	2018-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Stadsdelsnämnden bidrar till ett ekonomiskt hållbart Stockholm genom att verksamheterna arbetar för att uppfylla målen för verksamhetsområdena.

Verksamheten ska drivas inom givna ekonomiska ramar och uppfylla verksamhetens mål. Verksamheten ska använda tillgängliga resurser på bästa sätt och skapa ett värde för mottagaren av servicen.

Verksamheterna ska arbeta aktivt för att kvinnor och män som inte har tillräckliga inkomster blir självförsörjande och kan leva ett självständigt liv. För att minska behovet av försörjningsstöd och minska arbetslösheten fortsätter förvaltningen att tillhandahålla visstidsanställningar, så kallade Stockholmsjobb. Feriearbete ska erbjudas ungdomar i stadsdelsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att nämndens verksamheter använder bästa möjliga forskningskunskap, brukarens önskemål och behov samt professionella kunskaper och erfarenheter. Samverkan ska ske med universitet och högskolor för att ta del av nya forskningsrön men också säkerställa den framtida kompetensförsörjningen genom verksamhetsförlagd utbildning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	210	Tas fram av nämnden	Tertial

Nämndmål:

Förvaltningens service och insatser vilar på en kunskapsbaserad grund

Beskrivning

För att ge bästa möjliga hjälp väger medarbetaren samman sin expertis med bästa tillgängliga kunskap, den enskildes situation, erfarenheter och önskemål vid beslut om och utförande av insatser.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Erbjuda verksamhetsförlagd utbildning	2017-01-01	2018-12-31
Inventera den digitala tillgängligheten i förvaltningens verksamhetslokaler	2018-01-01	2018-12-31
Sprida erfarenheter och resultat från forskning och utveckling	2017-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom nämndens brottsförebyggande råd, Söderandan. För att Södermalms stadsdelsområde ska vara attraktivt för småföretagare samverkar Söderandan med det lokala näringslivet. Söderandans målsättning är att genom samverkan mellan företag, företagareföreningar, polis och stadsdelsförvaltning förebygga brott inom handeln.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stockholm Business Region AB ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga möjligheterna för ökad tillväxt inom respektive stadsdels geografiska område genom en lokal näringslivsanalys	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Det är tryggt att vara företagare i Södermalms stadsdelsområde

Beskrivning

Lokala arbetsgrupper arbetar för att minska problem med fickstölder och våld i och utanför restauranger och caféer samt minska andelen hot och snatterier i butiker.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Frukostmöten med företagare i stadsdelsområdet	2017-01-01	2018-12-31
Feriearbetande ungdomar informerar och varnar besökande i Gamla stan om hur de kan skydda sig från fickstölder	2017-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att nämndens verksamheter ska arbeta aktivt för att kvinnor och män som inte har tillräckliga inkomster blir självförsörjande. Stadsdelsnämnden ska under året prioritera arbetet med kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden för att öka delaktigheten och den ekonomiska jämställdheten i staden. För att minska behovet av försörjningsstöd och minska arbetslösheten fortsätter förvaltningen att tillhandahålla visstidsanställningar, så kallade Stockholmsjobb.

Inför år 2018 planerar förvaltningen att 900 ungdomar från Södermalm och 100 från stadens övriga stadsdelsområden ska få feriearbete inom Södermalms stadsdelsförvaltning.

Barnperspektiv och barnets eget perspektiv beaktas särskilt i beslut om ekonomiskt bistånd.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,5 %	1,6%	Tertial
 Andel unga som varken arbetar eller studerar		Fastställs 2018	År
Kommentar Fastställs 2018			
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,4 %	1,1%	Tertial
 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	40 st	1 000 st	Tertial
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	20 st	500 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	1 000 st	9 000 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	30 st	1 000 st	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	900 st	9 000 st	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetsmarknadsnämnden ska genom jobbtorgen för unga i Kista, Skärholmen och vid Globen, och i samarbete med stadsdelsnämnderna förstärka det uppsökande och stödjande arbetet för unga utan sysselsättning och med komplex problematik samt utveckla insatser för målgruppen.	2018-01-01	2018-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden för att öka delaktigheten och den ekonomiska jämställdheten i staden.	2018-01-01	2018-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna öka utbytet mellan stadsdelarna kring sommarjobben för att öka sammanhållningen i staden och möjliggöra för fler att testa arbete i andra stadsdelar än där man bor.	2018-01-01	2018-12-31
Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med villkor för sysselsättningsfrämjande åtgärder vid upphandlingar.	2018-01-01	2018-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden utveckla samverkan med det lokala näringslivet och civilsamhället för att skapa förutsättningar för jobb, integration och social hållbarhet med en särskild inriktning mot unga.	2018-01-01	2018-12-31
Stadsdelsnämnderna ska, exempelvis inom ramen för sina olika verksamhetsområden, öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att komma i arbete.	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Kvinnor och män försörjer sig själva

Beskrivning

Kvinnor och män som inte har tillräckliga inkomster får stöd att ta tillvara sina resurser med målet att bli självförsörjande. Kvinnor och män som söker ekonomiskt bistånd på grund av socialmedicinska skäl eller som saknar sjukpenning får rätt insats för att uppnå egen försörjning. Förvaltningen prioriterar arbete med kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Insatserna är individuellt utformade utifrån en helhetssyn.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel män och kvinnor i arbetsträning som blir självförsörjande	25 %		Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att flickor och pojkar, oavsett förutsättningar, har tillgång till förskola. Kvinnor och män med funktionsnedsättning ska uppmuntras och motiveras till ett livslångt lärande där verksamheterna skapar förutsättningar för såväl formellt lärande som vardagslärande.

Nämndmål:

Barn deltar i utbildning och får det stöd som behövs för att nå målen

Beskrivning

Förskolans lokaler, material och pedagogik är tillgänglig för flickor och pojkar. I förskolorna används olika digitala verktyg som en del av den pedagogiska verksamheten och de är tillgängliga både för barn och för pedagoger. I nämndens plan för delaktighet finns aktiviteter knutna till nämndmålet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolorna organiserar verksamheten för att ge barnen förutsättningar att använda digitala verktyg i utbildningen	2017-04-03	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att verksamheten drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller verksamhetens mål.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

Verksamheten drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller verksamhetens mål

Beskrivning

Verksamheten ryms inom tilldelad budget. Befintliga resurser används optimalt och avtal följs upp systematiskt. Rätt insatser ges i rätt tid och i rätt mängd. Verksamheterna kännetecknas av en kultur där ständiga förbättringar är en del av arbetet.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stadsdelsnämnden bidrar till ett demokratiskt hållbart Stockholm genom att verksamheterna arbetar för att uppfylla målen för verksamhetsområdena.

Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma makt och kunna forma samhället och sina egna liv. Var och en som kommer i kontakt med verksamheterna ska känna sig trygg i vetskapen om att bemötande och service utformas på ett likvärdigt sätt för kvinnor och män, flickor och pojkar. Detsamma gäller resursfördelning. För att fortsätta arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv ska verksamheterna följa upp om mål uppfylls lika väl för kvinnor som för män, för flickor som för pojkar. Syftet är att analysera om det finns systematiska och omotiverade skillnader. Analyserna används i verksamhetsutvecklingen.

Förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete ska utvecklas med utgångspunkt i arbetsmiljöverkets nya föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö. Trygga anställningar är en självklarhet och andelen allmänna visstidsanställningar ska minska. Heltid är norm och utgångspunkt vid nyanställningar. I förvaltningen råder nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier och diskriminering. All rekrytering ska utgå från stadens kompetensbaserade rekryteringsprocess.

För att leva upp till målet om mänskliga rättigheter och en stad fri från diskriminering fortsätter arbetet med att utveckla ett jämställt, normkritiskt, antirasistiskt, icke-diskriminerande och tillgängligt arbetssätt. Verksamheterna fortsätter arbetet med att identifiera vilka eventuella problem och risker som finns avseende diskriminering i mötet med invånare och brukare. Verksamheterna ska utöka de kompetenshöjande insatserna på området genom att erbjuda fler medarbetare möjlighet till utbildning.

För att upptäcka individer som är eller har varit utsatta för våld i nära relation använder verksamheterna screeningmetoder. Fokus ska ligga på att uppmärksamma särskilt utsatta grupperns behov.

Verksamheterna ger alla, oavsett funktionsförmåga, möjlighet till full delaktighet. Flickor och pojkar, kvinnor och män har inflytande över det stöd och den service som de erbjuds. Insatserna som beviljas ska öka förutsättningarna för självständighet, delaktighet och bättre levnadsvillkor.

För att uppnå ett demokratiskt Stockholm bjuds invånare in till nämndmöten och medborgardialoger. Synpunkter, idéer, klagomål och medborgarförslag välkomnas och används för att utveckla verksamheten. Förvaltningen utvecklar formerna för samverkan med det civila samhället.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att under kommande verksamhetsår fortsätta arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten.

Var och en som kommer i kontakt med verksamheterna ska känna sig trygg i vetskapen om att bemötande och service utformas på ett likvärdigt sätt för kvinnor och män, flickor och pojkar. Detsamma gäller resursfördelning.

Verksamheterna kommer under året att följa upp om de uppfyller sina mål lika väl för kvinnor

som för män, för flickor som för pojkar. Syftet är att analysera om det finns systematiska och omotiverade skillnader.

Jämställdhetsarbetet ska ske normkritiskt eftersom grupper och individer har olika förutsättningar och möjligheter som inte bara beror på kön utan även föreställningar om ras eller etnicitet, könsidentitet eller uttryck, ålder, funktionsnedsättning, religiös tillhörighet eller socioekonomiska förhållanden.

Under året kommer fokus fortsatt vara på att öka kunskapen kring jämställdhet hos chefer och nyckelpersoner och hur jämställdhetsanalyser används i verksamhetsutvecklingen. Fokus kommer också vara på att involvera medarbetare och att integrera jämställdhetsperspektivet i ekonomisk uppföljning och verksamhetsuppföljning.

Kvinnors organisering

En särskild satsning ska genomföras för att bidra till att öka kvinnors makt och inflytande i det offentliga rummet. Förvaltningen ska informera civilsamhället om denna möjlighet till samverkan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %	100 %	Tertial
Indikatorn avser ärenden som initieras av förvaltningen.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna stödja kvinnors organisering med målet att öka kvinnors makt och inflytande i det offentliga rummet.	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Flickor och pojkar, kvinnor och män tar del av stöd och service på ett likvärdigt sätt

Beskrivning

Invånare som kommer i kontakt med verksamheterna känner sig trygga i vetskapen om att bemötande och service utformas på ett likvärdigt sätt för kvinnor och män, flickor och pojkar. Det stöd och den service som erbjuds ger ett likvärdigt resultat. Resursfördelningen påverkas inte av könstillhörighet.

Målet är att de uppföljningar som görs ska visa att resultatet för kvinnor och män, flickor och pojkar är lika. I de uppföljningar där skillnader i resultat mellan kvinnor och män, flickor och pojkar finns ska det tydligt framgå om skillnaderna är motiverade eller omotiverade. Vid omotiverade skillnader vidtas åtgärder.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Vid omotiverade skillnader i resultatet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar ska åtgärder vidtas	2017-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att vara en god arbetsgivare med goda arbetsvillkor.

Chefer har en central roll för att ge medarbetarna möjlighet att utvecklas i sin yrkesroll och sin vilja att bidra till att verksamheten utvecklas. Cheferna ska vara tillgängliga, lyssnande och visa tillit till medarbetarna. De ska också skapa förutsättningar för dialog, samarbete och delaktighet. Det lägger i sin tur grunden för ett transparent och systematiskt kvalitetsarbete som kan utveckla verksamheten på ett hållbart och långsiktigt sätt. Medarbetarna ges förutsättningar att bidra till en verksamhet av god kvalitet genom utbildningar och bra arbetsvillkor.

Chefers kompetens i ledarskap och i arbetsgivarroll ska utvecklas. Cheferna ska erbjudas ett välfungerande verksamhetsstöd och det chefsutvecklingsprogram som förvaltningen har tagit fram.

Verksamheternas kompetensförsörjning på kort och lång sikt är avgörande för måluppfyllelse och kvalitet och verksamheterna ska ha utarbetade aktiviteter som säkerställer att förvaltningen kan attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare. Grund- och vidareutbildning med bibehållen lön ska erbjudas barnskötare och vårdbiträden.

Förvaltningen ska fortsätta arbeta utifrån stadens handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare. En handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för barnskötare och förskollärare ska initieras.

Trygga anställningar är en självklarhet och andelen allmänna visstidsanställningar ska minska. Heltid är norm och utgångspunkt vid nyanställningar. Förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete ska utvecklas med utgångspunkt i arbetsmiljöverkets nya föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö.

I förvaltningen råder nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering. All rekrytering utgår från stadens kompetensbaserade rekryteringsprocess.

Förvaltningens hälsofrämjande arbete fortsätter tillsammans med ett aktivt arbete för att sänka sjukfrånvaron.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	82	81	År
 Index Bra arbetsgivare	84	84	År
 Sjukfrånvaro	7,1 %	tas fram av nämnden	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	2,4 %	tas fram av nämnden	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna stödja stadsdelsnämnderna i hur äldreomsorgen kan organisera sin ledningsorganisation för att främja det närvarande ledarskapet	2018-01-01	2018-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra och utvärdera en pilot med schemalagd reflektionstid i hemtjänsten	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Chefer har goda förutsättningar och rätt kompetens och tillämpar ett gott ledarskap

Beskrivning

Ledarskapet är mål- och resultatorienterat och skapar delaktighet och inflytande. Att ha en god arbetsmiljö i fokus och arbeta aktivt med att motverka ohälsosam arbetsbelastning, kränkande särbehandling och diskriminering samt arbeta aktivt med rehabilitering är en del i ledarskapet. Cheferna har goda förutsättningar för ett närvarande ledarskap och ett gott verksamhetsstöd och ledarutbildning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel chefer som genomfört Södermalms chefsutvecklingsprogram 2018	30		År
Ledarskap-delindex i Aktivt medskapandeindex	81		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ta fram metoder och verktyg för meningsfulla och effektiva möten som bidrar till delaktighet och inflytande	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

I förvaltningen råder en god arbetsmiljö

Beskrivning

Arbetsmiljön präglas av ett öppet och respektfullt klimat. Arbetsmiljöarbetet är systematiskt med fokus på organisatorisk och social arbetsmiljö för att förebygga ohälsa och olycksfall. Förvaltningen arbetar hälsofrämjande och för ett långt hållbart arbetsliv där minskad sjukfrånvaro och personalomsättning är prioriterade områden för aktiviteter och uppföljning. Arbetet fortsätter utifrån handlingsplanen för att förbättra arbetsituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare. Även en handlingsplan för barnskötare och förskollärare ska initieras under året. I förvaltningen råder nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering. Chefer och medarbetare tar ansvar för sin hälsa och för verksamhetens arbetsmiljö samt motverkar kränkande särbehandling och diskriminering. Detta mål är förvaltningens arbetsmiljömål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel enheter som har en handlingsplan för systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) och följer upp den löpande under året.	100 %		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel enheter som systematiskt arbetar för att förebygga ohälsosam arbetsbelastning	100 %		År
Antal hälsoinspiratörer i förvaltningen	100 personer		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta arbeta utifrån stadens handlingsplan för att förbättra arbetsituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare	2018-01-01	2018-12-31
Erbjuda friskvårdsbidrag till tillsvidareanställda medarbetare	2018-01-01	2018-01-01
Genomföra workshops med syfte att öka samverkan mellan hälsoinspiratörer, skyddsombud och chefer	2018-01-01	2018-12-31
Ta fram en handlingsplan för att förbättra arbetsituationen för barnskötare och förskollärare	2018-01-01	2018-12-31
Ta fram förebyggande åtgärder för att motverka diskriminering	2018-01-01	2018-12-31
Ta fram förebyggande åtgärder för att motverka kränkande särbehandling	2018-01-01	2018-12-31
Öka andelen rapporterade och hanterade incidenter i IA	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Medarbetarna har goda arbetsvillkor

Beskrivning

I förvaltningen råder goda arbetsvillkor som har sin utgångspunkt i jämställdhet och jämlikhet. En trygg anställning är en självklarhet. Antalet allmänna visstidsanställningar ska minska och ofrivillig deltid ska minimeras. Heltid är norm och utgångspunkten vid nyanställningar. Att kunna förena arbete med föräldraskap är en självklarhet. En fungerande löneprocess och en långsiktig lönestrategi är ett verktyg för att nå önskvärda lönestrukturer och därmed attrahera, rekrytera och behålla kompetens. I förvaltningen finns inga osakliga löneskillnader och alla medarbetare har möjlighet att vidareutvecklas i sin profession.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Erbjuda medarbetare med ofrivillig deltid en heltidsanställning	2018-01-01	2018-12-31
Genomföra och följa upp de aktiviteter som tagits fram i handlingsplanen för att öka andelen så kallade trygga anställningar	2018-01-01	2018-12-31
Ta fram en långsiktig lönestrategi för förvaltningen	2018-01-01	2018-12-31
Årlig lönekartläggning för att motverka osakliga löneskillnader inom olika befattningar	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Medarbetarna är aktiva och har rätt kompetens

Beskrivning

Medarbetarna är engagerade och bidrar till att utveckla verksamheten och nå uppsatta mål. Stadens personalpolicy vägleder i vilka förväntningar och krav staden som arbetsgivare har på chef och medarbetare samt vad de kan förvänta sig av staden som arbetsgivare. Verksamheternas kompetensförsörjning på kort och lång sikt är avgörande för måluppfyllelse

och kvalitet och verksamheten har utarbetade aktiviteter som säkerställer att förvaltningen kan attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare. Chefer och medarbetare har tillräcklig kompetens för att lösa sina arbetsuppgifter och för att möta de nya krav som samhällets digitalisering ger upphov till.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Konkretisera och implementera personalpolicyn	2018-01-01	2018-12-31
Samverka med Midsommarkransens gymnasium som erbjuder barnskötarutbildning	2018-01-01	2018-12-31
Skapa förutsättningar för att till verksamhetsplan år 2019 formulera målsättningar för den fortsatta digitaliseringen	2018-01-01	2018-12-31
Stärka chefer och ledares förmåga att leda i digital utveckling	2018-01-01	2018-12-31
Stärka chefer och ledares förmåga att rekrytera kompetensbaserat	2018-01-01	2018-12-31
Ta fram en kompetensförsörjningsplan med aktiviteter på lång och kort sikt	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att fortsätta arbetet med att utveckla ett jämställt, normkritiskt, antirasistiskt, icke-diskriminerande och tillgängligt arbetssätt.

Mänskliga rättigheter handlar om alla människors lika värde samt att tillgodose individens rätt till bland annat utbildning, bostad, arbete, yttrandefrihet, frihet från våld, information och politiskt deltagande. Att tillgodose flera av de grundläggande rättigheterna är kärnan i nämndens arbete.

Verksamheternas förebyggande arbete mot diskriminering riktar sig dels till brukare och invånare, dels till förvaltningens medarbetare. Verksamheterna fortsätter arbetet med att identifiera vilka eventuella problem och risker som finns avseende diskriminering i mötet med invånare och brukare. Verksamheterna utökar de kompetenshöjande insatserna på området genom att erbjuda fler medarbetare möjlighet till utbildning.

I verksamhetsplaneringen formulerar samtliga verksamheter mål utifrån sin målgrupp och sin verksamhet för att nå nämndmålet att människors rättigheter tillgodoses på ett likvärdigt sätt i verksamheten. Uppföljning, analys och av identifierade risker kommer ligga till grund för det förebyggande arbetet mot diskriminering.

Förvaltningen arbetar med minoriteter inom ramen för finsk förvaltning. Förvaltningen erbjuder förskoleverksamhet på finska. Likaså erbjuds finstalande äldre aktiviteter. Arbetet för att stärka och främja bevarandet av det nationella minoritetsspråket finska görs i samråd med representanter ur minoritetsgruppen.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att höja kompetensen inom hbtq och normkritik genom att använda stadens utbildning för hbtq-diplomering. Mötesplatserna med fokus på flickor och hbtq-personer fortsätter utvecklas.

Genom förvaltningens ungdomsråd kan ungdomar påverka politiska beslut och ordna evenemang som ligger i ungdomars intresse. Ungdomsrådets styrelse arbetar med hur flickors och pojkars inflytande ska få utrymme inom de kommunala verksamheterna.

Förstärkt föräldraskapsprogram

Inom förvaltningens föräldrasatsning stärks nyanlända föräldrar genom att erbjudas kunskap om föräldraskap i Sverige. I detta ingår kunskap om barn och ungas rättigheter. Detta görs i samverkan med Pluskontoret, inom Framtid Stockholm, förskoleavdelningen och sociala avdelningen. Föräldrastödsprogrammet "Älskade förbannade tonåring" erbjuds även fortsättningsvis kontinuerligt i samverkan med skolkurator. Fler medarbetare kommer att utbildas i metoden för att fler kurser ska kunna ges. Kunskapshöjande insatser erbjuds nattvandrande föräldrar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel brukare i dagverksamhet för äldre som inte upplever diskriminering	100 %	Öka	År
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	100 %	Öka	År
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	100 %	Öka	År
 Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem	100 %	Öka	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med civilsamhället och genom befintliga mötesplatser verka för att nå och stärka kunskaperna hos fler föräldrar om barn och ungas rättigheter. Kommunstyrelsen ska vara behjälplig i arbetet	2018-01-01	2018-12-31

Nämndmål:

Flickors och pojkars, kvinnors och mäns rättigheter tillgodoses på ett likvärdigt sätt i verksamheten

Beskrivning

Den service och det stöd som verksamheterna ger är likvärdig och av god kvalitet för alla oavsett kön, etnicitet, ålder, könsöverskridande identitet, funktionsnedsättning, sexuell läggning, religion eller trosuppfattning. Det innebär inte att stöd ska utformas likadant, utan att stödet behöver anpassas till olika gruppers behov.

Myndighetsutövningen är rättssäker och tillvaratar den enskildes resurser. Flickor och pojkar, kvinnor och män som kommer i kontakt med nämndens verksamheter upplever att de inte har blivit diskriminerade. För att säkerställa att verksamheten är av god kvalitet finns processer och rutiner som följs upp regelbundet och är kända av alla medarbetare. Verksamheterna analyserar även om det finns risker och/eller omotiverade skillnader utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ge chefer och medarbetare kunskaper genom diplomutbildning i hbtq och normkritik	2017-01-01	2018-12-31
Öka medvetenheten om vad de mänskliga rättigheterna innebär i verksamheterna	2017-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att fortsätta arbetet med att säkerställa att barn och unga har medbestämmande i frågor som rör deras vardag.

Nämndmål:

Barn och unga uttrycker sin mening i frågor som rör deras vardag

Beskrivning

Barn och unga har medbestämmande i frågor som rör deras vardag i enlighet med FN:s barnkonvention. Det innebär bland annat barnets rätt att bilda och uttrycka sina åsikter och att hänsyn tas i alla frågor som berör honom eller henne.

Barnets bästa är avgörande även när beslut och andra åtgärder rör föräldern som till exempel vård- eller behandlingsinsatser. Hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel besökare som tycker att de kan vara med och påverka parklekens aktiviteter	70 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbete med implementering av BRA-samtal, Barns Rätt som Anhöriga	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att verksamheterna använder beprövade screeningmetod för att upptäcka kvinnor och män som är eller har varit utsatta för våld i nära relation. Fokus ska ligga på att uppmärksamma särskilt utsatta gruppers behov exempelvis funktionsnedsatta, äldre, hbtq-personer och personer som lever i hederskontext.

Riskbedömningsmodellen Signs of Safety används för att på ett tydligt och strukturerat sätt kunna göra risk- och skyddsbedömningar för barn som utsätts för, bevittnar eller riskerar att utsättas för våld.

Våldsutsatta flickor och pojkar, kvinnor och män erbjuds skyddat boende eller tillfälligt boende med boendestöd. För de våldsutsatta som ännu inte genomfört ett uppbrott finns stöd att tillgå av en Lots. Våldsutsatta flickor och pojkar, kvinnor och män erbjuds samtalsstöd enskilt eller i grupp.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel medarbetare som gått utbildning kring att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, konsekvenser av det och hur man kan prata om detta	50 %	Tas fram av nämnden	År
 Andel medarbetare som har genomgått utbildning om att upptäcka våldsutsatthet och konsekvenser av detta inkl särskilt utsatta grupper	15 %	Tas fram av nämnden	År
 Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	239 st	tas fram av nämnden	År

Nämndmål:

Flickor och pojkar, kvinnor och män utsätts inte för våld

Beskrivning

Alla verksamheter kan vägleda kvinnor och män som utsätts för våld i nära relationer om vem de kan vända sig till för att få råd, stöd och information. I det våldsförebyggande arbetet för barn och unga sker samverkan mellan socialtjänst, skola och förskola. För att upptäcka barn, vuxna eller äldre som är eller har varit utsatta för våld i nära relation använder verksamheterna screeningmetoden FREDA. Riskbedömningsmodellen Signs of Safety används för att göra risk- och skyddsbedömningar för barn som utsätts, bevittnar eller riskerar att utsättas för våld. Våldsutsatta flickor och pojkar, kvinnor och män i behov av skydd erbjuds skyddat boende eller tillfälligt boende med boendestöd. För de våldsutsatta som ännu inte genomfört ett uppbrott finns stöd att tillgå av en Lots. Våldsutsatta flickor och pojkar, kvinnor och män erbjuds samtalsstöd enskilt eller i grupp inom Södermalms öppenvård.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Höja kunskapen kring våld i nära relationer - samverkan förskola och sociala avdelningen	2016-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att verksamheterna ger alla, oavsett funktionsförmåga, möjlighet till delaktighet.

Enkelt avhjälpna hinder ska åtgärdas och flickor och pojkar, kvinnor och män ska ha inflytande över det stöd och den service som de erbjuds. Insatserna som beviljas av förvaltningen ska öka förutsättningarna för självständighet, delaktighet och bättre levnadsvillkor. Målet är att identifiera barriärer som motverkar ett självständigt liv för barn och vuxna med funktionsnedsättning.

I samarbete med rådet för funktionshindersfrågor har förvaltningen tagit fram förslag till aktiviteter utifrån stadens program för delaktighet och nämnden fattar beslut om dessa aktiviteter i samband med verksamhetsplanen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	88 %	År
 Andel nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	93 %	90 %	År
 Andel nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	88 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	89 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	87 %	tas fram av nämnden	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	77 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	70 %	tas fram av nämnden	År
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	93 %	91 %	År

Nämndmål:

Barn och vuxna med funktionsnedsättning tar del av stöd och service på lika villkor som andra

Beskrivning

Flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning som får insatser har verktyg att hantera sin livssituation och har fått hjälp att frigöra de resurser som finns hos och runt dem. Insatserna som beviljas ökar förutsättningarna till ett självständigt liv. Målet är att identifiera möjliga vägar till självständigt liv för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning samt att identifiera barriärer som motverkar ett självständigt liv.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Följa upp vad som genomförts utifrån 2017 års inventering av tillgängligheten i de kommunala verksamheterna	2018-01-01	2018-12-31
Utveckla och implementera metoder för arbetssätt som syftar till att stärka brukarinflytandet	2017-01-01	2018-12-31
Utveckla verksamhetsuppföljningarna så att de innehåller avstämning av genomförd inventering av tillgänglighet	2018-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att bjuda in kvinnor och män, flickor och pojkar till nämndmöten, uppmuntra medborgarförslag och delta i olika medborgardialoger. Förvaltningen kommunicerar medvetet och hållbart för att alla ska känna sig inkluderade. Det märks i val av kanal, språk, ord, bilder och annat.

Äldre, personer med funktionsnedsättning och ungdomar ska ha inflytande genom pensionärsrådet, rådet för funktionshindersfrågor respektive ungdomsrådet. Verksamheterna ska arbeta aktivt med att göra flickor och pojkar, kvinnor och män delaktiga i utformningen av stöd, service och insatser.

Utveckling av parkmiljön ska ske tillsammans med flickor och pojkar, kvinnor och män genom brukarmedverkan, samverkansmöten och medborgardialoger.

Det lokala brottsförebyggande rådet Söderandan arbetar för att involvera det civila samhället och företagare för att utveckla stadsdelsområdet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel stockholmare som har förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där de bor		Fastställs 2018	År
 Andel stockholmare som vet hur de kan påverka beslut som rör deras närmiljö		Fastställs 2018	År

Nämndmål:

Flickor och pojkar, kvinnor och män är delaktiga och kan påverka

Beskrivning

Södermalms stadsdelsområde har en levande närdemokrati där flickor och pojkar, kvinnor och män kan påverka verksamheterna. Verksamheterna arbetar aktivt med att göra berörda delaktiga i utformningen av stöd, service och insatser. Synpunkter, idéer, klagomål och medborgarförslag välkomnas och används för att utveckla verksamheten. Förvaltningen utvecklar formerna för samverkan med det civila samhället som bland annat görs möjligt genom föreningsbidrag och brukaravtal.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal medborgarförslag som berör stadsdelsnämndens ansvarsområde och har behandlats i nämnden.	50		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnden använder medborgardialoger som en del av verksamhetsutvecklingen	2016-01-01	2018-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att verksamheten för att uppnå rätt kvalitet till rätt pris gör upphandlingar och inköp enligt stadens program för upphandling och inköp. Genom förvaltningens verksamhets- och avtalsuppföljningar säkerställs att staden utvecklas i hållbar riktning. Nämnden ska, i den mån upphandlingslagstiftningen tillåter, bidra till att sådana krav i upphandlingarna ställs att kommunfullmäktiges mål uppfylls.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel elektroniska inköp	80 %	Tas fram av nämnden	Tertial
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	85 %	85%	År

Nämndmål:

Nämndens upphandlingar utvecklar Södermalm i hållbar riktning

Beskrivning

För att insatser och omsorg ska vara av god kvalitet oavsett driftsform sker upphandling och inköp enligt stadens program för upphandling. Vid inköp av varor och tjänster avropar verksamheten i första hand från avtal som upphandlats. För detta tillämpas elektroniska inköp med anslutna leverantörer. Genom förvaltningens verksamhets- och avtalsuppföljningar säkerställs att leverantörer bland annat bidrar till god kvalitet, goda anställningsvillkor, motverkar diskriminering och minskar miljöpåverkan.

Uppföljning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktiges förslag till driftbudget för stadsdelsnämnden år 2018 är netto 2 311,0 mnkr. Jämfört med år 2017 har budgeten ökat med 100,6 mnkr. Flera av nämndens verksamheter är budgeterade efter prestationer. En del av det ökade anslaget ska täcka pris- och löneökningar.

Kommunfullmäktige tilldelar ekonomiska medel till stadsdelsnämnderna enligt ett fördelningssystem, där resurserna i huvudsak fördelas efter stadsdelsområdenas socioekonomiska struktur och genom schablonersättning per prestation.

Investeringsbudgeten för år 2018 är 23,1 mnkr, varav 3,1 mnkr är till maskiner och inventarier och 20,0 mnkr till stadsmiljöverksamhet.

Tabellerna nedan visar budget 2018 netto per verksamhetsområde, budget 2017 netto per verksamhetsområde samt bokslutet 2016 netto per verksamhetsområde.

Mnkr Driftbudget	Budget VP 2018	Budget VP 2017	Bokslut 2016
Nämnd och förvaltningsadministration	67,9	65,9	63,2
Individ- och familjeomsorg	180,8	169,5	180,4
Stadsmiljöverksamhet	25,7	25,5	25,9
Kapitaltjänstkostnader	18,1	18,6	17,3
Förskoleverksamhet	458,0	452,1	434,3
Äldreomsorg	1 029,6	979,8	967,7
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	421,8	393,5	401,2
Barn, kultur och fritid	21,4	20,9	21,3
Arbetsmarknadsåtgärder	24,4	18,4	22,8
Ekonomiskt bistånd	63,3	66,2	74,5
Summa stadsdelsnämnden	2 311,0	2 210,4	2 208,6

Intäkter och kostnader per verksamhetsområde

Tabellerna nedan visar fördelningen av externa intäkter och kostnader per verksamhetsområde i budget 2018, budget 2017 och bokslut 2016. Budget- och prestationsjusteringar tillkommer under året. Budget 2018 innehåller kommunfullmäktiges beslutade intäkter och de förväntade omslutningsförändringarna.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Mnkr	Budget VP 2018	Budget VP 2017	Bokslut 2016
Kostnader	69,8	68,4	65,9
Intäkter	-1,9	-2,5	-2,7
Netto	67,9	65,9	63,2

Resursfördelningssystemet innehåller inte någon särskild tilldelning för att täcka nämndverksamhet, ledningsuppgifter och administrativt stöd till verksamheten. Det innebär

att dessa funktioner finansieras genom omfördelning från verksamhetsområdena. Av den totala budgetramen har 67,9 mnkr omfördelats för detta ändamål.

Nettobudgeten för nämnd och förvaltningsadministration är 2,0 mnkr högre än budgeten för 2017. Ökningen beror främst på digitaliseringssatsningar, ökade IT-kostnader och kommande lönerevision. Totalt uppgår förvaltningens administrativa kostnader till 2,9 procent av nämndens totala omslutning.

Individ- och familjeomsorg

Mnkr	Budget VP 2018	Budget VP 2017	Bokslut 2016
Kostnader	288,6	304,0	315,9
Intäkter	-107,8	-134,5	-135,5
Netto	180,8	169,5	180,4

Verksamhetens nettobudget för år 2018 är 11,3 mnkr högre jämfört med budgeten för år 2017. Ökningen förklaras främst av satsningar inom barn och ungdomsverksamheten.

Den förväntade intäktsminskningen om 26,2 mnkr hänförs till minskade intäkter från Migrationsverket för ensamkommande flyktingbarn, vilket även medför minskade kostnader. Intäkterna avser även andrahandsuthyrningar för försöks- och träningslägenheter.

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om 1,0 mnkr för arbete mot hemlöshet. Se mer under rubriken – Budgetjusteringar.

Stadsmiljöverksamhet

Mnkr	Budget VP 2018	Budget VP 2017	Bokslut 2016
Kostnader	26,6	26,4	27,0
Intäkter	-0,9	-0,9	-1,1
Avskrivningar	17,2	16,2	14,9
Internränta	0,9	2,4	2,4
Netto	43,8	44,1	43,2

Verksamhetens nettobudget för år 2018 är netto 43,8 mnkr inklusive kapitaltjänstkostnader om 18,1 mnkr. Budget för 2018 har minskat med 0,3 mnkr i förhållande till budget 2017. Driftbudgeten har ökat med 0,2 mnkr och kapitaltjänstkostnaderna minskat med 0,5 mnkr.

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om 0,9 mnkr för naturreservat. Se mer under rubriken – Budgetjusteringar. Intäkterna i budget avser avgifter från koloniträdgårdsföreningarna inom stadsdelsområdet.

I budgeten för år 2018 är stadens internränta satt till 0,8 procent vilket är 0,1 procent högre än 2017 års nivå.

Förskoleverksamhet

Mnkr	Budget VP 2018	Budget VP 2017	Bokslut 2016
Kostnader	504,4	496,6	482,5
Intäkter	-46,4	-44,5	-48,2
Netto	458,0	452,1	434,3

Verksamhetens nettobudget för år 2018 är 5,9 mnkr högre jämfört med budgeten för år 2017,

vilket i huvudsak beror på att schablonerna har höjts med 3,0 procent.

Kommunfullmäktiges budgettram bygger på antalet inskrivna förskolebarn per den 31 mars 2017, vilket är 3 309. Budgettramen för år 2017 byggde på 3 347 barn. Förvaltningens prognos för år 2018 visar på ett barnantal om 3 055 barn, vilket är 254 barn färre. Slutlig budgettram kommer att tilldelas nämnden efter faktiskt barnantal under året. Förvaltningen har reserverat medel för denna skillnad som det lägre barnantalet innebär.

Förskoleverksamheten får en schablon per inskrivet barn. Liksom år 2017 ges 80 procent av schablonen till enheterna som ersättning i form av peng.

Intäkterna avser i huvudsak avgifter inom förskolan och ersättning för barn från andra kommuner.

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om 0,8 mnkr för giftfri förskola. Se mer under rubriken – Budgetjusteringar.

Äldreomsorg

Mnkr	Budget VP 2018	Budget VP 2017	Bokslut 2016
Kostnader	1 181,7	1 129,7	1 138,2
Intäkter	-152,1	-149,9	-170,5
Netto	1 029,6	979,8	967,7

Verksamhetens nettobudget för år 2018 är 49,8 mnkr högre än budgeten för år 2017.

Ökningen beror främst på höjda ersättningar från kommunfullmäktige jämfört med år 2017. Inom vård- och omsorgsboenden har ersättningen höjts enligt index med 2,7 procent vilket motsvarar en kostnadsökning om 15,5 mnkr. Ersättningen för hemtjänst i ordinärt boende har höjts med 2,5 procent, vilket motsvarar en kostnadsökning om 7,7 mnkr. Från och med år 2018 utgår för hemtjänst som utförs på servicehus 359 kr per timme dygnet runt. Ersättningen utgår från beställd tid. Tidigare utgick ersättning enligt nivåer.

Intäkterna avser främst försäljning av platser och avgifter från brukare.

Beställarbudgeten inom äldreomsorgen år 2018 baseras på ett genomsnitt av 805 vård- och omsorgsplatser, 2 050 månadsinsatser och 66 300 beställda hemtjänststimmar för äldre i ordinärt boende per månad och 18 platser inom korttidsboende och avlösning.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Mnkr	Budget VP 2017	Budget VP 2017	Bokslut 2016
Kostnader	456,8	424,5	436,2
Intäkter	-35,0	-31,0	-35,0
Netto	421,8	393,5	401,2

Verksamhetens nettobudget är 28,3 mnkr högre än budgeten för år 2017.

Ökningen beror främst på ökade prestationer. Budgeten för år 2018 är baserad på antalet prestationer i augusti år 2017. Under året justeras budgeten två gånger vid avläsningarna i mars och augusti månad.

Schablon och peng har höjts med 1,5 procent för boende, daglig verksamhet, korttidsboende och korttidsstillsyn för barn över 12 år enligt LSS. Beställaren har budgeterat för 10

sjukhemsplaceringar och 3 700 hemtjänsttimmar per månad

Intäkterna avser främst hyresintäkter och försäljning av platser inom daglig verksamhet till andra förvaltningar och kommuner.

Nya regler införs år 2018 avseende tilldelning av stimulansbidrag för utbyggnad av nya gruppboheter LSS. Tidigare kunde nämnden söka 1,8 mnkr per ny gruppbohet för så kallade mer- eller särproduktionskostnader. Bidraget utbetalades som ett engångsbelopp. Enligt de nya reglerna kan nämnden söka 250 kr per dag och plats under tre år.

Även för tilldelning av medel för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning (KBF) införs nya regler år 2018. Tidigare har dessa medel ingått i det fasta anslaget. Nu ska nämnden söka ersättning för de faktiska kostnaderna för KBF.

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om 0,2 mnkr i utökade startbidrag för gruppboheterna Tygeln 1 och Tygeln 2.

Förvaltningen föreslår även nämnden att begära 2,4 mnkr för beställarstöd, projektering och startkostnader för gruppboheterna Tygeln 1 och Tygeln 2. Se mer under rubriken - Budgetjusteringar.

Barn, kultur och fritid

Mnkr	Budget VP 2018	Budget VP 2017	Bokslut 2016
Kostnader	25,6	25,1	27,0
Intäkter	-4,2	-4,2	-5,7
Netto	21,4	20,9	21,3

Verksamhetens nettobudget för år 2018 uppgår till 21,4 mnkr, vilket är 0,5 mnkr mer än budgeten för år 2017. Budgeten avser framför allt fritidsverksamhet, parklekar, sommarkollo och konsumentvägledning.

Arbetsmarknadsåtgärder

Mnkr	Budget VP 2018	Budget VP 2017	Bokslut 2016
Kostnader	39,5	32,0	36,0
Intäkter	-15,1	-13,6	-13,2
Netto	24,4	18,4	22,8

Verksamhetens nettobudget för år 2018 uppgår till 24,4 mnkr, vilket är 6,0 mnkr mer än budgeten för år 2017.

Av nettobudgeten är 11,3 mnkr avsatta för feriearbetare, att jämföra med 2017 års verksamhetsplan då 6,6 mnkr var avsatta. Under år 2017 erhöll nämnden en budgetjustering för feriearbeten om 1,1 mnkr och 3,5 mnkr avsattes av nämnden under verksamhetsåret. Förvaltningen erbjöd feriearbete till 1 061 ungdomar sommaren 2017 till en total kostnad om 11,2 mnkr. Förvaltningens ambition är att kunna erbjuda lika många platser för feriearbete sommaren 2018.

Intäkterna i budget 2018 avser framför allt ersättningar från Arbetsförmedlingen för förvaltningens visstidsanställningar och offentligt skyddade anställningar (OSA).

Ekonomiskt bistånd

Mnkr	Budget VP 2018	Budget VP 2017	Bokslut 2016
Kostnader	67,9	68,0	76,5
Intäkter	-4,6	-1,8	-2,0
Netto	63,3	66,2	74,5

Verksamhetens nettobudget för år 2018 uppgår till 63,3 mnkr, vilket är 2,9 mnkr mindre än budgeten för år 2017. Den förväntade intäktsökningen om 2,8 mnkr hänförs till den del av stadsbidraget för asylsökande som kallas för ”glappet”. Glappet är avsett att täcka kostnader för ekonomiskt bistånd som en person kan komma att behöva i glappet mellan erhållen asylersättning från Migrationsverket och erhållen etableringsersättning från Arbetsförmedlingen. Av intäkterna avser 1,8 mnkr främst återbetalningar från försäkringskassan och felaktigt utbetalt försörjningsstöd.

Budgeten innebär ett genomsnitt om 417 bidragshushåll per månad, vilket är en minskning med 18 bidragshushåll i månaden jämfört med budget 2017 då antalet hushåll i genomsnitt uppgick till 435. I oktober månad uppgick antalet hushåll preliminärt till 421. Det minskade antalet hushåll förklaras av verksamhetens arbete och ett minskat inflöde av nya biståndstagare vilket främst beror på rådande arbetsmarknadsläge.

Investeringar

Mnkr	Budget VP 2018	Budget VP 2017	Bokslut 2016
Större investeringar	10,2	8,9	7,4
Mindre investeringar	9,8	9,8	14,1
Klimatinvesteringar	0,0	0,0	1,5
Totalt	20,0	18,7	23,0

Större investeringar inklusive reinvesteringar

Stadsdelsnämnden har för år 2018 tilldelats 10,2 mnkr av kommunfullmäktige för de stora parkinvesteringarna och reinvesteringarna. Fördelning mellan projekt redovisas nedan.

Kvarteret Rosendal mindre (8,7 mnkr)

Under år 2018 kommer entreprenörer att upphandlas och upprustning påbörjas. Parken kommer att färdigställas under år 2019.

Fatbursparken

Det tidigare inplanerade parkprojektet Fatbursparken kommer att finansieras inom Exploateringskontorets budget. Därför kan de planerade medlen för Fatbursparken (totalt 5,0 mnkr varav 3,5 mnkr år 2018) istället förflyttas till projektet Kv. Rosendahl mindre.

Reimersholme parkyta (1,5 mnkr)

Under året kommer parkytan på Reimersholme att rustas upp enligt handlingar som tas fram efter samråd som hålls under våren 2018.

I ovanstående projekt planeras för följande reinvesteringssåtgärder:

- Nya parksoffor
- Nya markbeläggningar
- Förnyade planteringar

Mindre investeringar

Stadsdelsnämnden tilldelas 9,8 mnkr för mindre parkinvesteringar och reinvesteringar under år 2018. Medlen kommer att användas bland annat till följande parkprojekt:

- Anlägga en tillgänglig temalekplats i Skinnarviksparken
- Baggensgatan ska rustas upp för att bevara de kulturhistoriska värdena
- Ta fram ett visionsprogram för utveckling av Tanto strandbad
- Upprustning och tillgänglighetsförbättringar av lekplatserna i Sickla park och Luma park
- Upprätta naturvårdsplan för Långholmen
- Upprätta trädvårdsplan för Reimersholme
- Utföra trädvård längs Årstaviken och i Skinnarviksparken

I samtliga projekt inom mindre parkinvesteringar ingår tillgänglighetsåtgärder som en naturlig del. Följande projekt har särskild fokus på tillgänglighetsåtgärder.

- Förbättring av tillgängligheten till gräsytan i Björns trädgård
- Fortsatt kontrastmarkering av trappor enligt utförd tillgänglighetsinventering
- Asfaltera dåliga parkvägar i tre parker

Inventarier och maskiner

Mnkr	Budget 2018	Budget 2017	Bokslut 2016
Totalt	3,1	3,1	4,5

Förvaltningens investeringsbudget för inventarier och maskiner är 3,1 mnkr.

Resultatenheter

I enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning ska nämnden årligen i verksamhetsplanen besluta vilka enheter som ska vara resultatenheter.

Under 2017 har nämnden haft 13 resultatenheter inom verksamheterna förskola och barn, kultur och fritid. Som en konsekvens av utvecklingen av förskolans organisation föreslår förvaltningen att de tretton resultatenheterna delas in i sex nya resultatenheter. Det innebär att från och med 1 januari 2018 inrättas fem resultatenheter inom förskola och en resultatenhet inom barn, kultur och fritid. I samband med verksamhetsberättelse 2017 kommer resultatenheternas fonder att omfördelas enligt den nya organisationen.

Förskolor

Östra Söders förskolor

Västra Söders förskolor

Norra Söders förskolor

Södra Söders förskolor

Sjöstadens förskolor

Parklekar

Södermalms parklekar

Budgetjusteringar

Budgetjusteringar	Mnkr
Hemlöshetsprojekt	1,0
Ökade kostnader för giftfri förskola	0,8
Start- och projekteringskostnader gruppbostäderna Tygeln 1 och 2	2,4
Naturreservat	0,9
Klimatinvesteringar	2,9
Summa	8,0

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjusteringar om totalt 8,0 mnkr enligt ovan tabell. Nedan följer en kort beskrivning av respektive budgetjustering som nämnden förslås begära.

Hemlöshetsprojekt (1,0 mnkr)

Hemlöshets- och boendefrågor är en prioriterad fråga inom staden och förvaltningen. För att ytterligare förstärka stödet till de brukare som idag finns i boendelösningar inom stadsdelen ska fokus ligga på förebyggande hälsoarbete samt utvecklingen av ett mer individanpassat, samordnat stöd för sysselsättning. Hälsa och sysselsättning är viktiga delar för att uppnå välmående och även ökad självständighet.

Målet med projektet är att brukare ska uppleva en bättre hälsa. Det görs genom riktade insatser och genom utbildning av medarbetare i de specifika områden inom hälsa som målgruppen ofta har problem med efter många års hemlöshet och missbruk.

Inom sysselsättning är målet att genom individanpassat stöd erbjuda sysselsättningsalternativ som är anpassade för målgruppen. Det kan vara alternativ inom förvaltningen men även sådant som externa aktörer erbjuder. Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering för hemlöshetsprojekt om 1,0 mnkr, se bilaga 05.

Ansökan om åtgärder för giftfri förskola (0,8 mnkr)

I bilaga redovisas ansökan om extra medel till kemikaliesmart förskola. Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering för kemikaliesmart förskola om 0,8 mnkr, se bilaga xx.

Beställarstöd, projektering och startkostnader för gruppbostäderna Tygeln 1 och Tygeln 2 (2,4 mnkr)

Nämnden begär budgetjustering om 0,2 mnkr för beställarstöd, 1,0 mnkr för projekteringskostnader och 1,2 mnkr för startkostnader av gruppbostäderna Tygeln 1 och Tygeln 2.

Naturreservat på Årsta holmar och Sickla park (0,9 mnkr)

I kommunfullmäktiges budget för 2018 finns medel avsatta i centrala medelsreserven för

förbättrings- och skötselåtgärder av befintliga naturreservat. Åtgärderna ska vara genomförda under året. Under året kommer ett naturreservat att inrättas som omfattar Årsta holmar och Årstaskogen. Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering om 0,9 mnkr för nedanstående åtgärder på Årsta holmar och i Sickla park:

För att Årsta holmar ska vara tillgängliga för allmänheten behöver en båtförbindelse upprättas. Förvaltningen avser därför att upphandla en sådan tjänst.

För att kunna vårda de värden som reservaten innehåller krävs skötsel enligt framtagna fördjupade skötselplaner för Årsta holmar och Sickla park. För att på ett naturenligt sätt sköta ängsmarkerna på Årsta holmar ska bland annat fortsatt fårbeta ske på holmarna.

Dessa åtgärder bygger på att sökta medel avsedda för förbättrings- och skötselåtgärder för naturreservaten beviljas.

Klimatinvesteringar (2,9 mnkr)

I stadens centrala medelreserv för 2018 finns medel avsatta för klimatinvesteringar. Åtgärderna ska avse investeringar och kunna genomföras under 2018 samt ha ett tydligt samband med stadens nuvarande styrdokument inom klimat och miljöområdet. Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjustering om 2,9 mnkr för klimatinvesteringar som ska användas till:

- Utbyte av vitvaror till mer energisnåla inom nämndens verksamheter (1,2 mnkr).
- Utbyte till LED-belysning i verksamhetslokaler (0,5 mnkr).
- Inköp av elcyklar (0,2 mnkr).
- Inköp av 20 stycken BigBelly skräpkorgar med solcellskomprimering (1,0 mnkr).

Ansökan om investeringsmedel för klimatåtgärder 2018 medföljer som bilaga 07 "Ansökan om investeringsmedel för klimatåtgärder".

Omslutningsförändringar

I kommunfullmäktiges budget finns endast kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet. Enligt anvisningarna redovisas omslutningsförändringar till följd av försäljning av platser/tjänster, lokal- och bostadsuthyrning samt projektverksamhet.

Förvaltningen begär omslutningsförändringar om 295,6 mnkr, vilket redovisas i detalj i bilaga 01 "SLK-blanketter".

Kvalitetsarbete

Stadens system för integrerad styrning och ledning stödjer verksamheten att ha tydligt fokus på resultat för invånarna. Stadsdelsdirektörens stab har ansvaret för att samordna arbetet med att ta fram verksamhetsplan, tertialuppföljningar och verksamhetsberättelse. Ansvaret för samordningen av den ekonomiska uppföljningen ligger på administrativa avdelningen.

Arbetet med internkontroll är viktigt i det systematiska kvalitetsarbetet. Syftet med intern kontroll är att säkra en effektiv förvaltning och undgå allvarliga fel och skador. En internkontrollplan har tagits fram där risker som kan hindra nämnden från att uppnå sina mål hanteras.

Arbete med jämställdhetsintegrering pågår inom samtliga av förvaltningens verksamheter.

För att kunna rätta till fel och brister och utveckla och förbättra verksamheten vidareutvecklar

förvaltningen rutinerna för att ta hand de synpunkter som invånarna har. Utöver att lämna sina synpunkter direkt till förvaltningens medarbetare kan synpunkterna lämnas via brev, e-post eller via e-tjänsten Tyck Till.

Förvaltningen analyserar resultaten från inspektioner, brukarundersökningar, verksamhetsuppföljningar, avvikelser samt synpunkter och klagomål. Andra viktiga underlag i analysarbetet är verksamhetens olika metoder som stödjer kvalitetsarbetet såsom olika bedömnings- och utredningsinstrument, självvärderingsmetoder, intervjuer, observationer, granskningar och reflektion kring olika arbetsprocesser.

Förvaltningen deltar i stadens gemensamma aktiviteter för att sprida goda idéer och metoder inom olika verksamheter, exempelvis kvalitetsutmärkelsen och mässa för goda exempel.